

MECHANIKA TEORETYCZNA

dr inż. Paweł Szeptyński

adres: p. 320 – III p. WIL

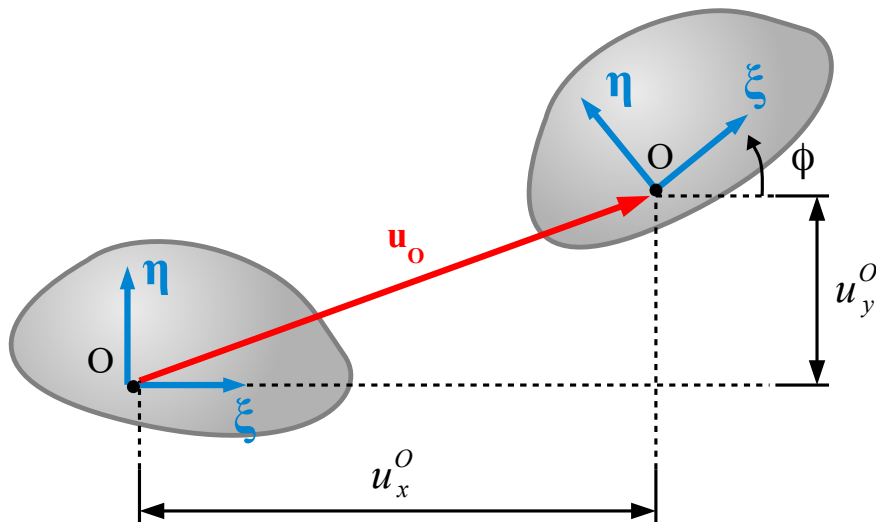
tel. 12 628 20 30

e-mail: pszeptynski@pk.edu.pl

PODPORY

STOPNIE SWOBODY PŁASKICH UKŁADÓW MECHANICZNYCH

$$\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_x^O \\ u_y^O \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \cos \phi & -\sin \phi \\ \sin \phi & \cos \phi \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \xi \\ \eta \end{bmatrix}$$

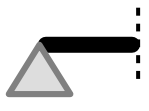

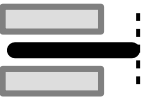

$$\{u_x^O, u_y^O, \phi\} \Rightarrow LSS = 3$$

Ruch płaski:

- **Przesunięcie poziome** u_x^O
- **Przesunięcie pionowe** u_y^O
- **obrót** ϕ

PODPORY W PŁASKICH UKŁADACH MECHANICZNYCH

nazwa podpory	symbol	u_x	u_y	ϕ
podpora przegubowa przesuwna		✓	✗	✓
podpora przegubowa przesuwna		✗	✓	✓
podpora przegubowa nieprzesuwna		✗	✗	✓
utwierdzenie z przesuwem		✗	✓	✗
utwierdzenie z przesuwem		✓	✗	✗
pełne utwierdzenie		✗	✗	✗
klin		✓	✓	✗

REAKCJE PODPOROWE W PŁASKICH UKŁADACH MECHANICZNYCH

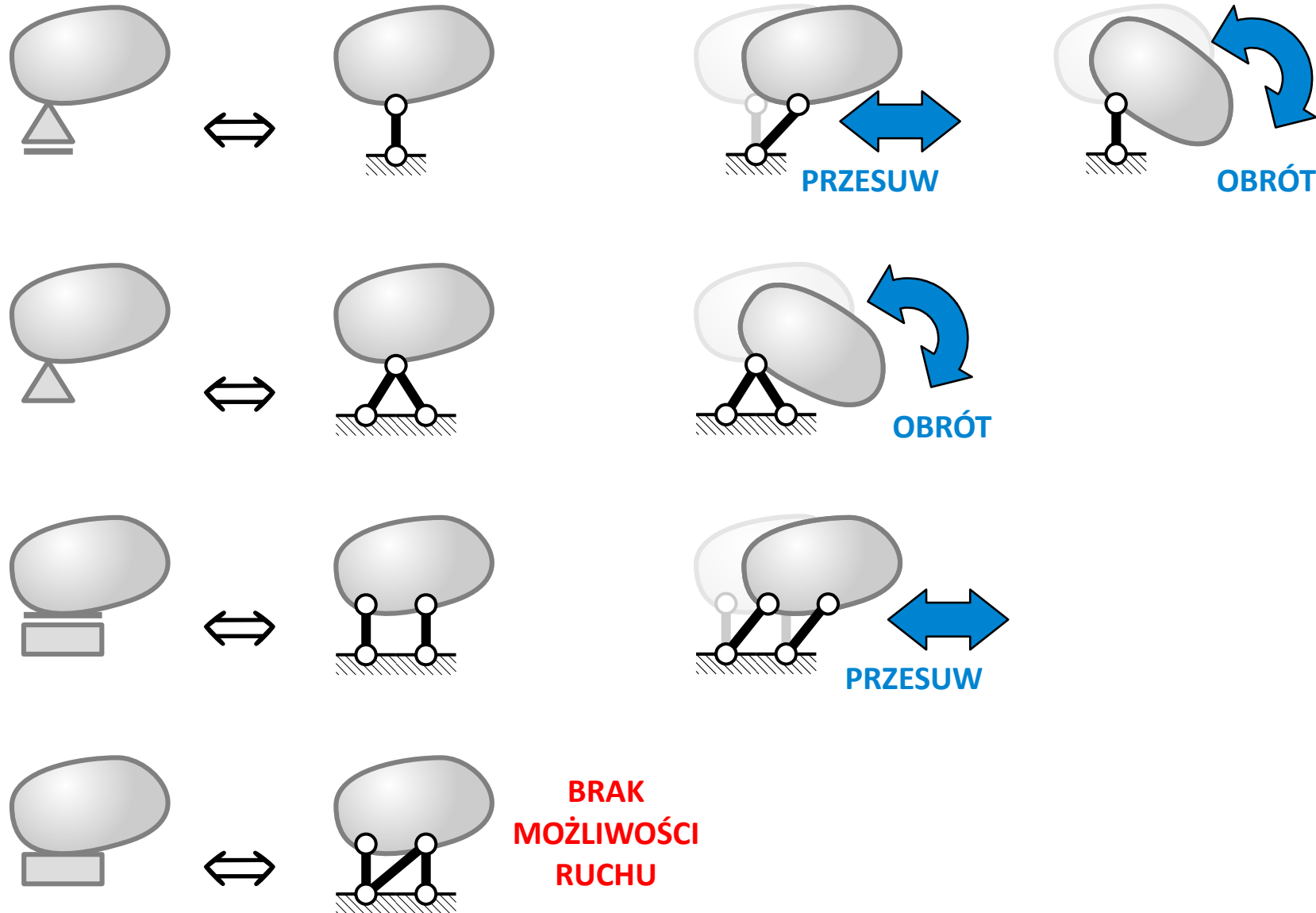
nazwa podpory	symbol	u_x	u_y	ϕ
podpora przegubowa przesuwna		✓	✗	✓
podpora przegubowa przesuwna		✗	✓	✓
podpora przegubowa nieprzesuwna		✗	✗	✓
utwierdzenie z przesuwem		✗	✓	✗
utwierdzenie z przesuwem		✓	✗	✗
pełne utwierdzenie		✗	✗	✗
klin		✓	✓	✗

Reakcje podporowe odpowiadają zablokowanym stopniom swobody.

Blokadę przesuwu na zadanym kierunku gwarantuje siła odpowiednio duża **siła na tym kierunku**.

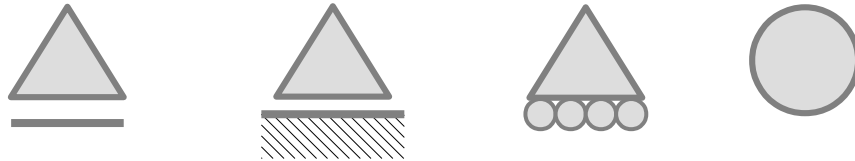
Blokadę obrotu gwarantuje para sił o odpowiednio dużym **momencie**.

SCHEMATY PRĘTOWE DLA PODPÓR W UKŁADACH PŁASKICH

PODPORA PRZEGUBOWA PRZESUWNA

RÓŻNE SYMBOLE

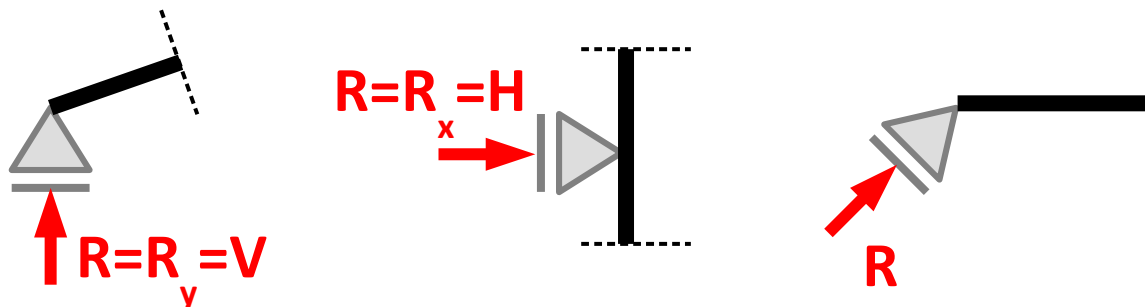
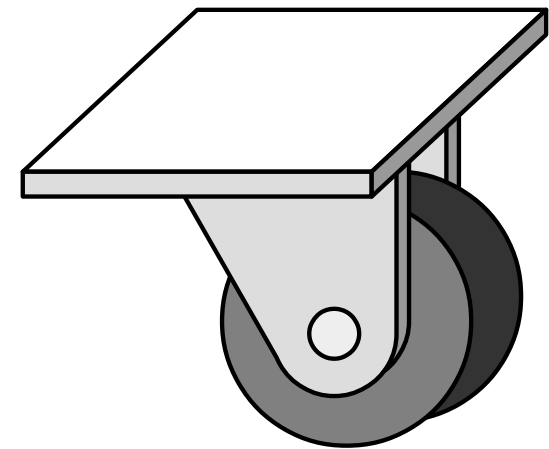

	u_x	u_y	ϕ
	✓	✗	✓

1 NIEWIADOMA REAKCJA

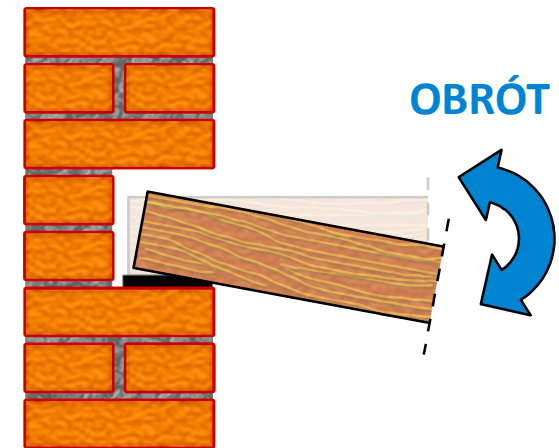
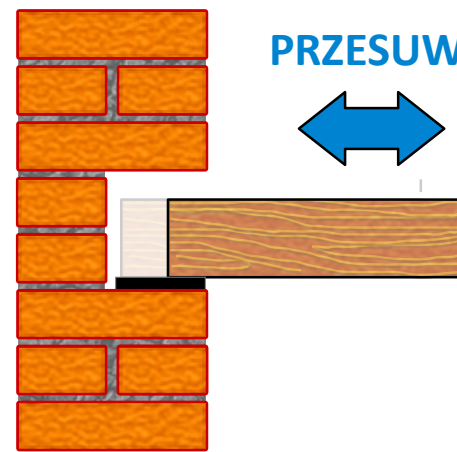
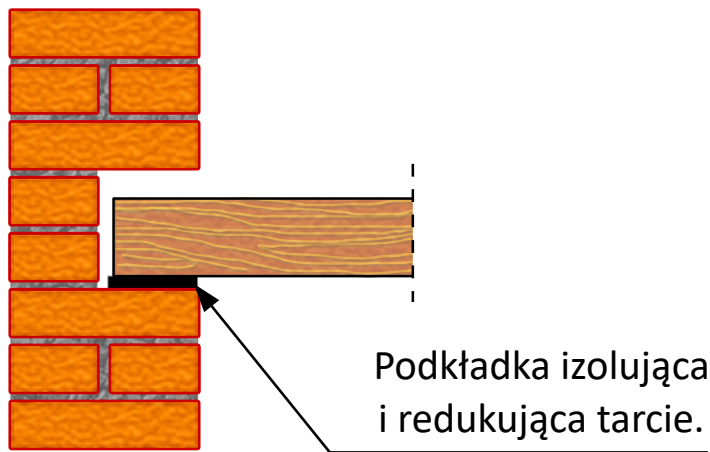
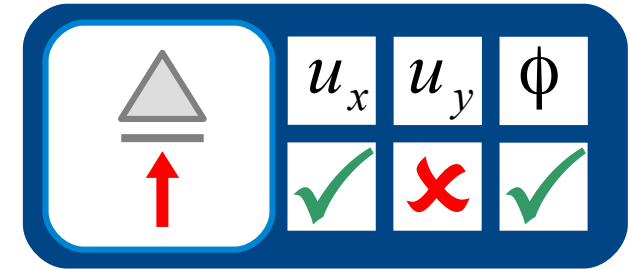
Siła reakcji w przypadku podpory przegubowej przesuwnej jest zawsze równoległa do kierunku zablokowanego przesuwu.

W układach płaskich jest zatem prostopadła do przesuwu dopuszczalnego

PODPORA PRZEGUBOWA PRZESUWNA

(„PODPARCIE PROSTE”)

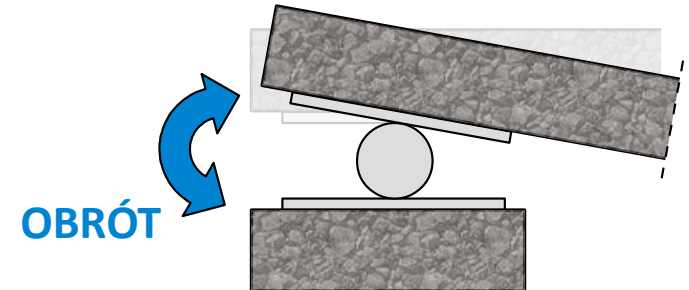
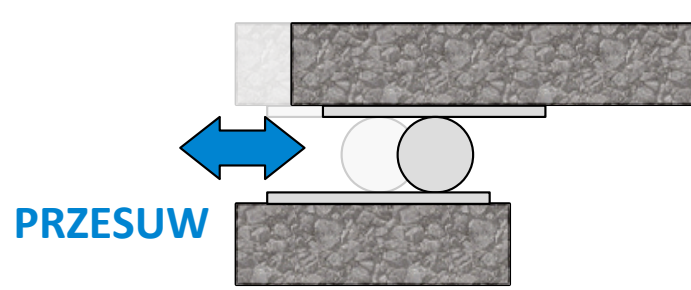
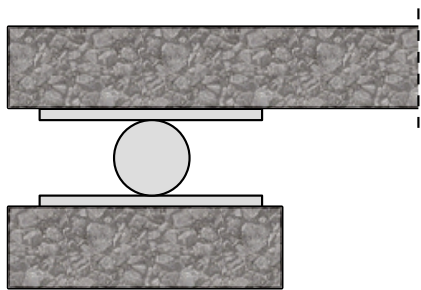
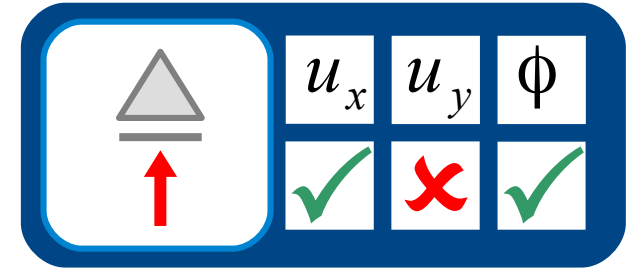
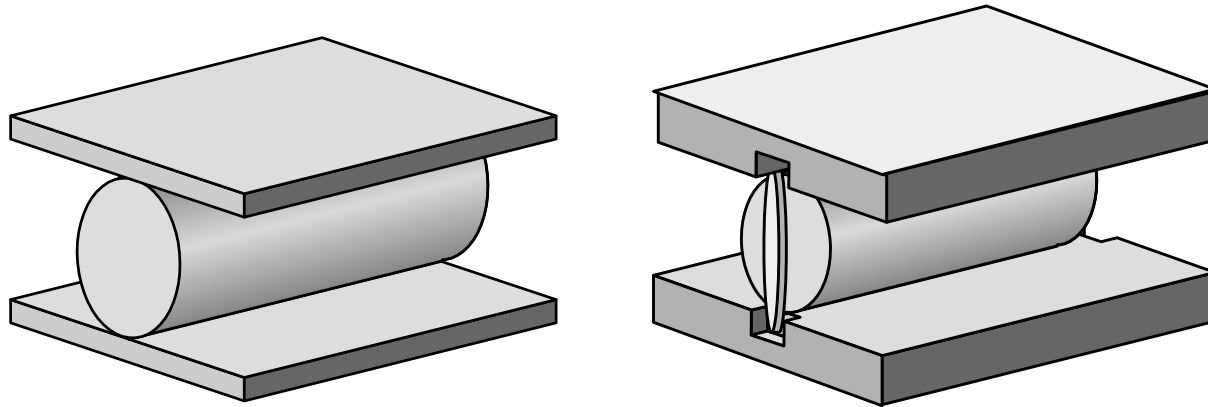

Tarcie skutkuje **obecnością dodatkowej poziomej siły reakcji**, proporcjonalnej do siły nacisku, a zatem do reakcji pionowej. W przypadku bardzo dużego tarcia podpora przegubowa przesuwna nabiera charakteru podpory przegubowej nieprzesuwnej.

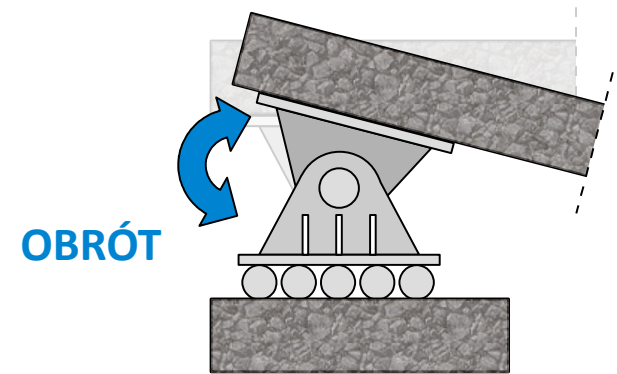
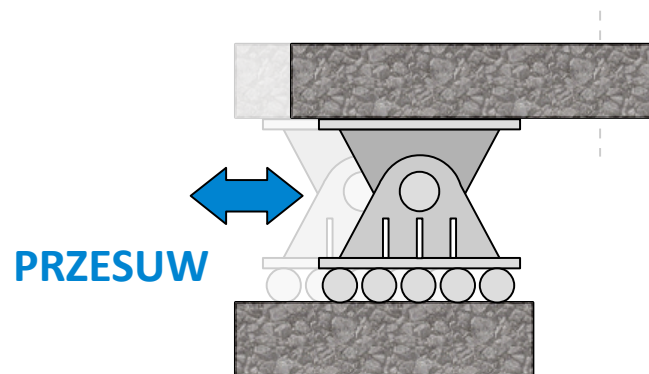
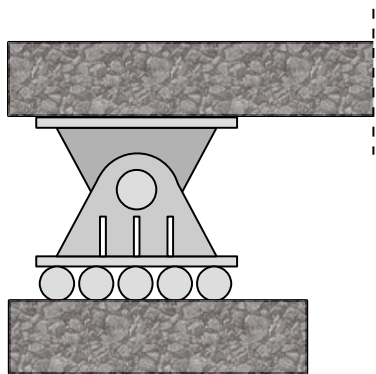
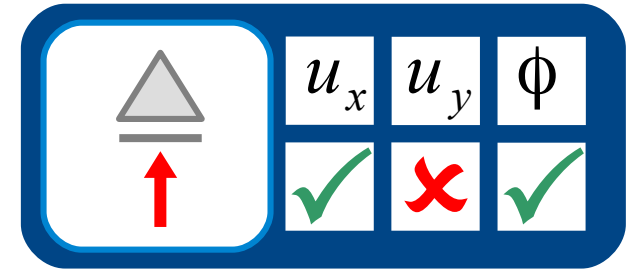
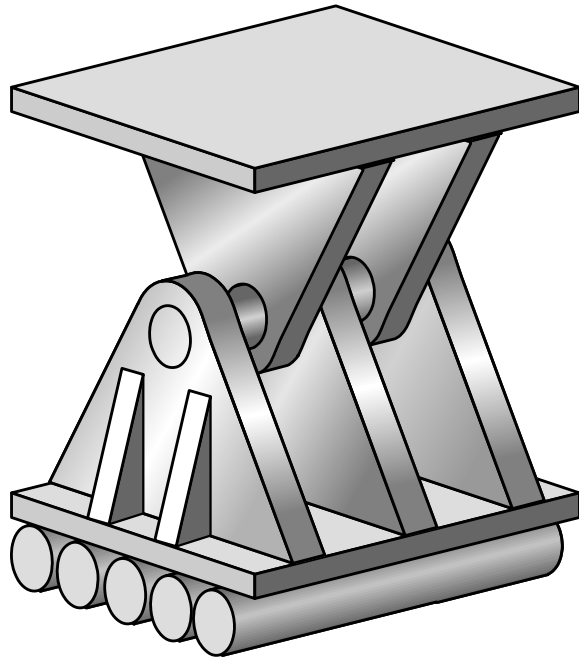
PODPORA PRZEGUBOWA PRZESUWNA

ŁOŻYSKO WAŁKOWE

(„ROLKA”)

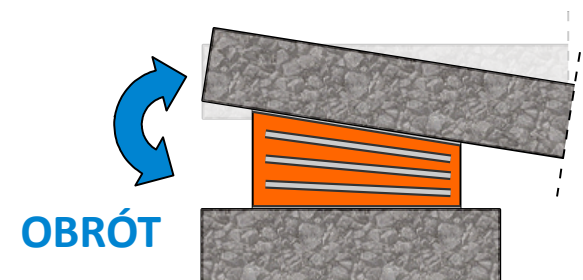
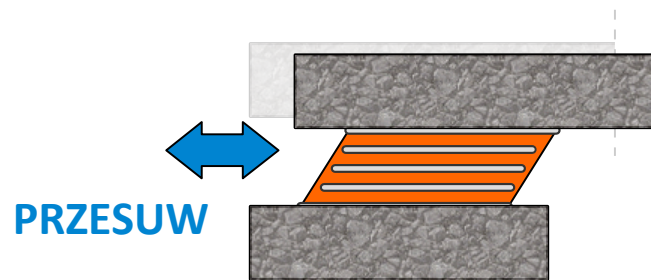
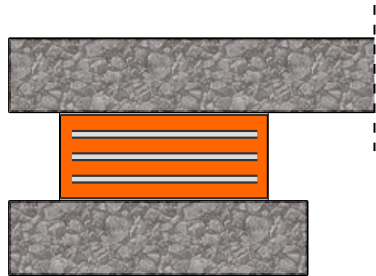
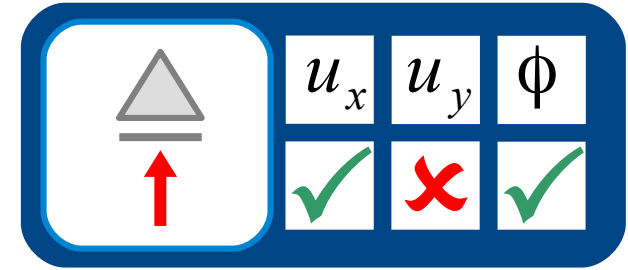
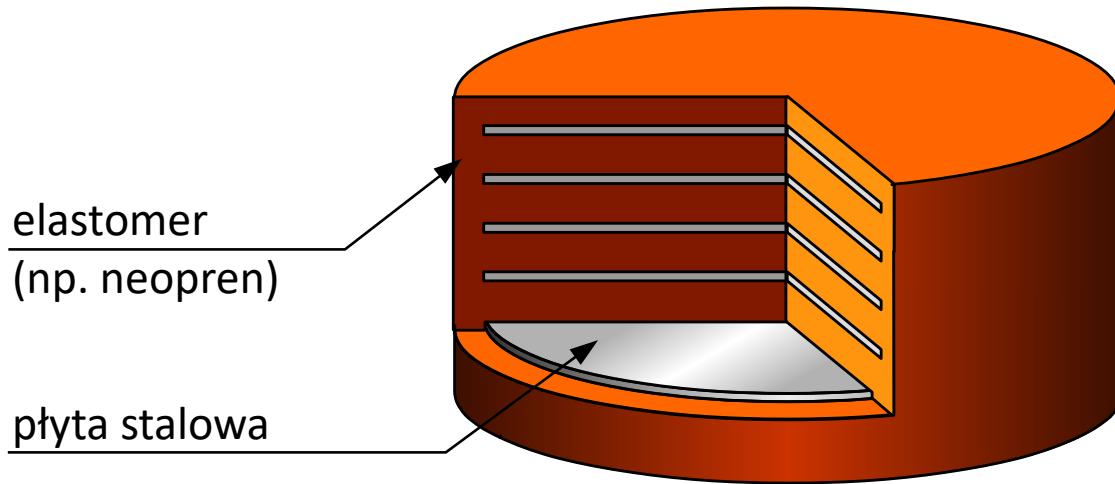

PODPORA PRZEGUBOWA PRZESUWNA

PODPORA PRZEGUBOWA PRZESUWNA

ŁOŻYSKO ELASTOMEROWE

PODPORA PRZEGUBOWA PRZESUWNA

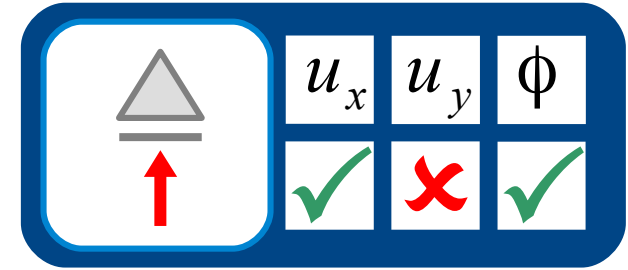
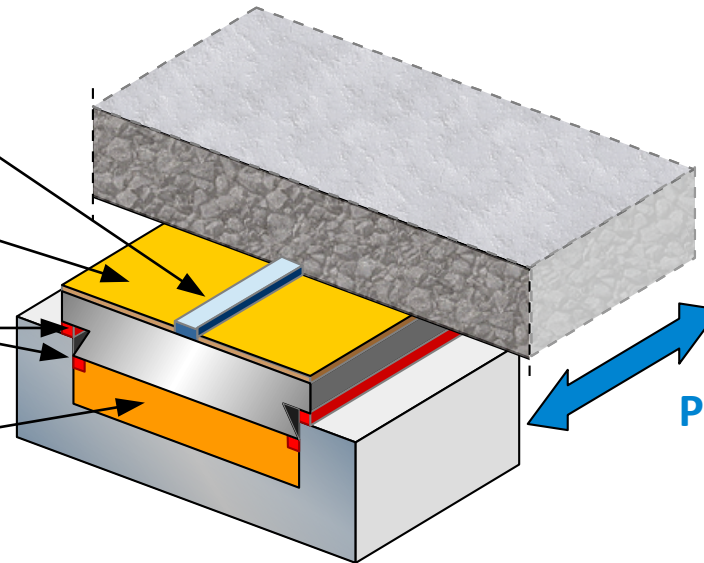
ŁOŻYSKO GARNKOWE

przewodnica

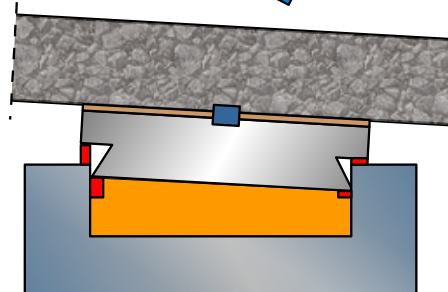
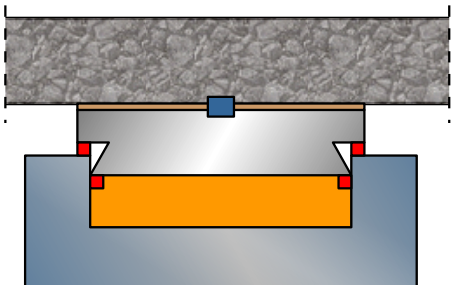
warstwa poślizgowa (PTFE)

uszczelki

elastomer

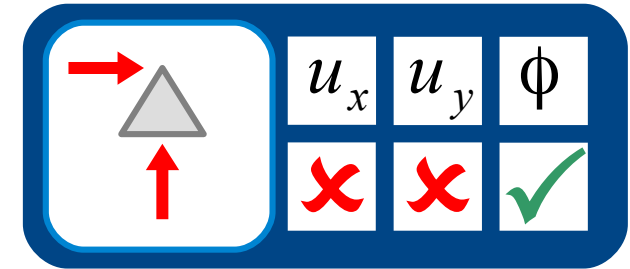

OBRÓT

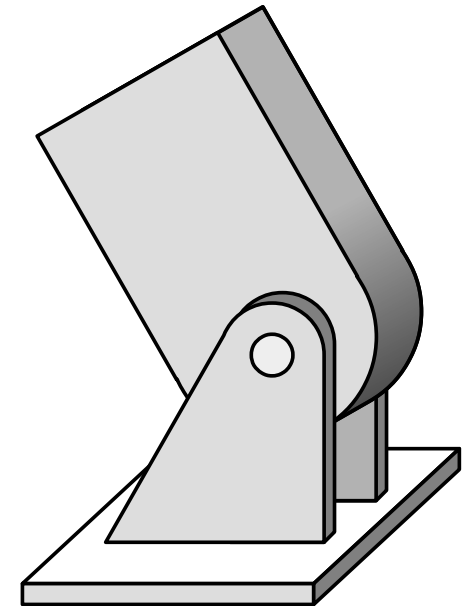
PODPORA PRZEGUBOWA NIEPRZESUWNA

RÓŻNE SYMBOLE

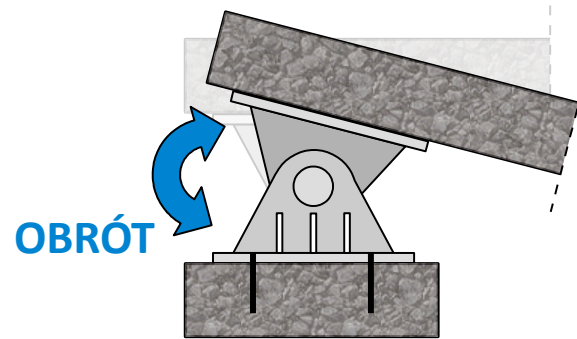
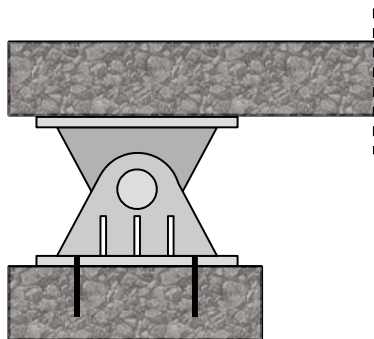
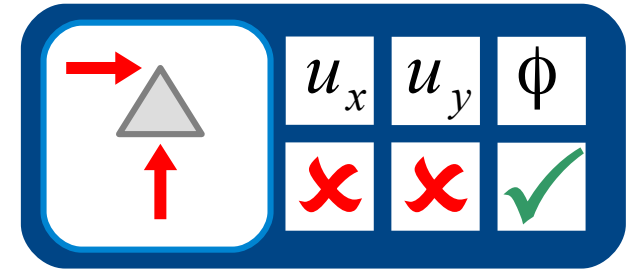
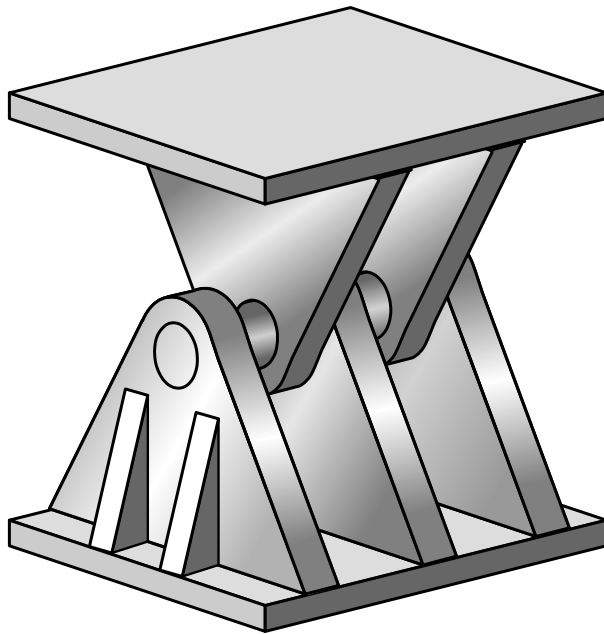
2 NIEWIADOME REAKCJE

- składowa pionowa i pozioma reakcji o nieznannej wielkości i kierunku
- alternatywnie:
 - norma (długość wektora) siły
 - kąt nachylenia siły do ustalonego kierunku.

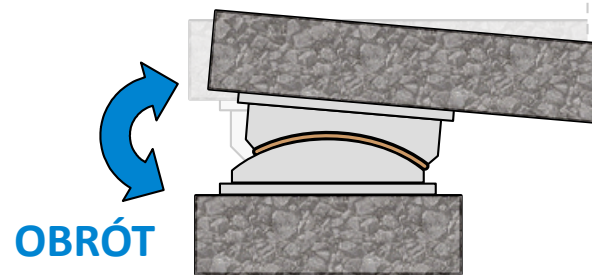
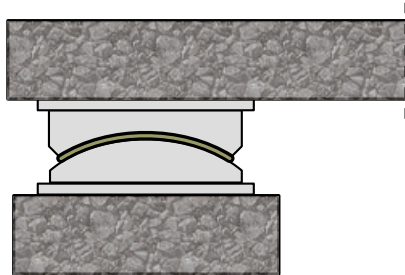
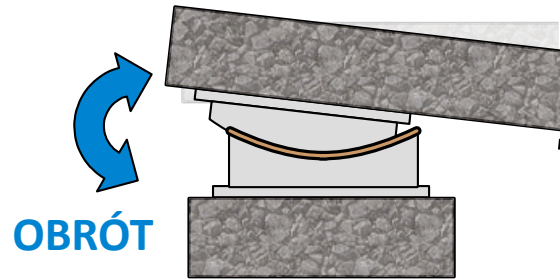
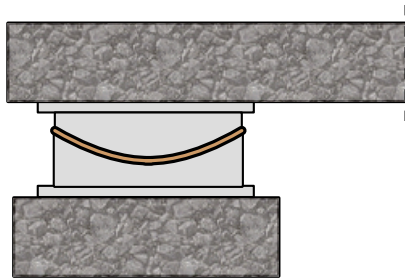
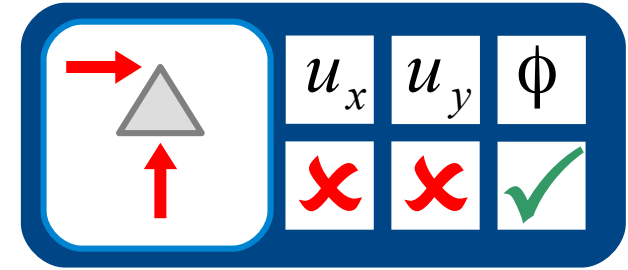
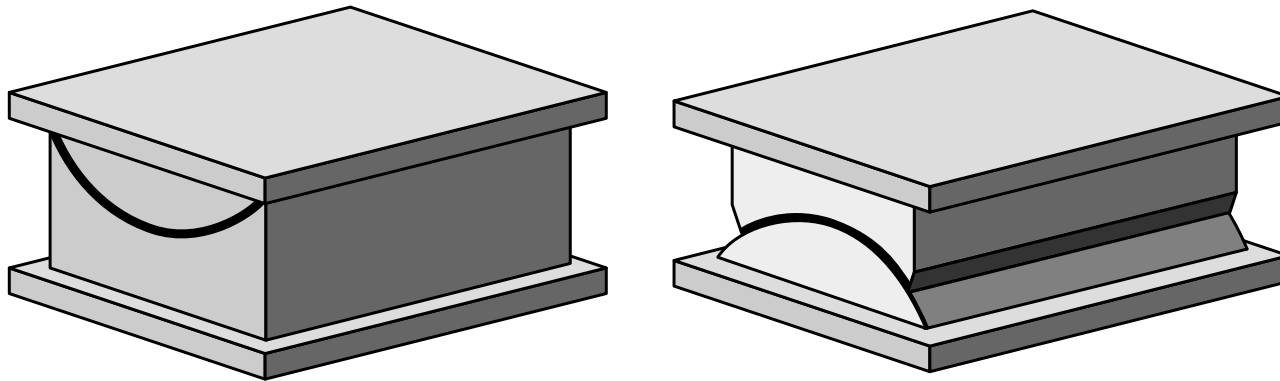
PODPORA PRZEGUBOWA NIEPRZESUWNA

(„SZPILKA”)

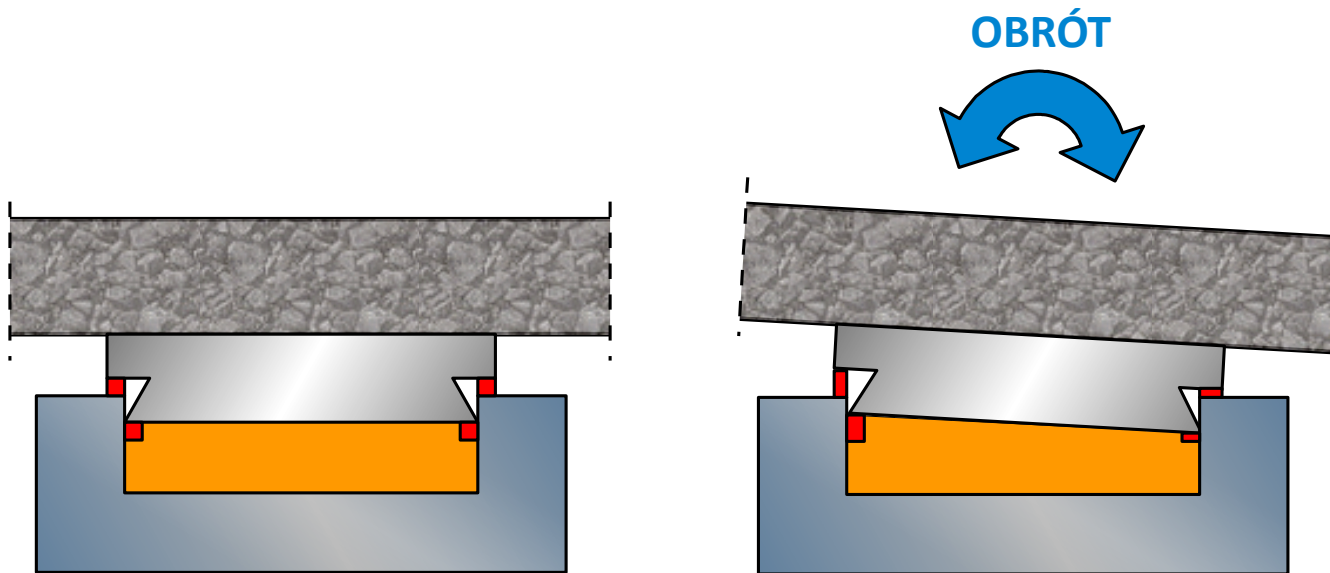
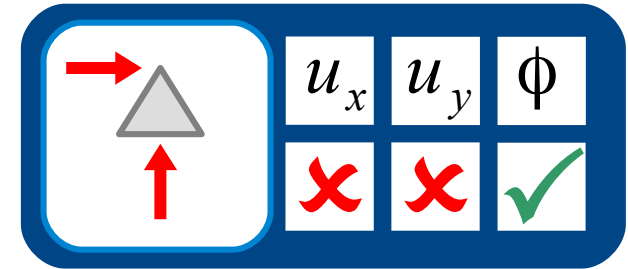
PODPORA PRZEGUBOWA NIEPRZESUWNA

ŁOŻYSKO SOCZEWKOWE

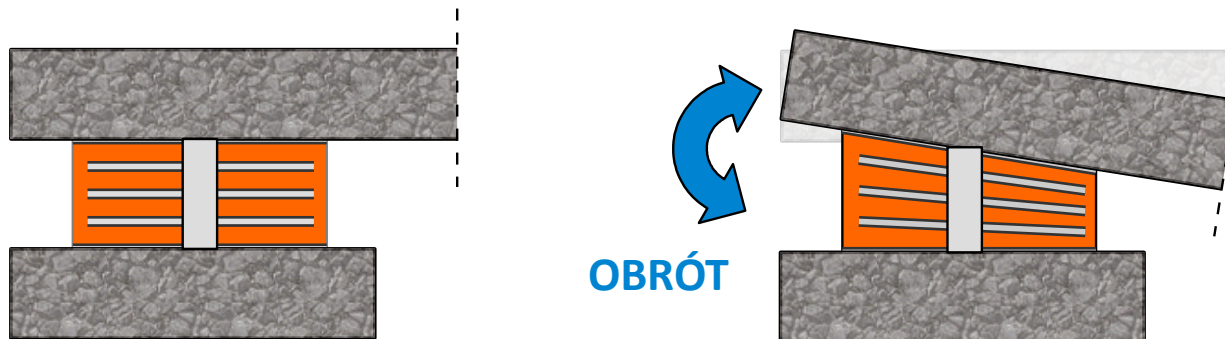
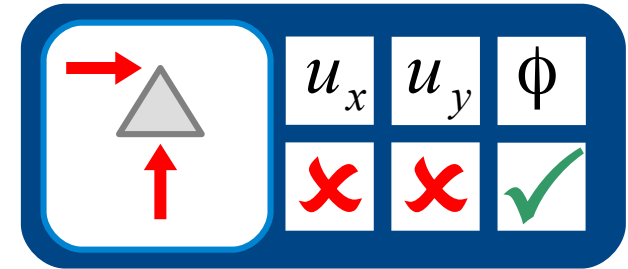
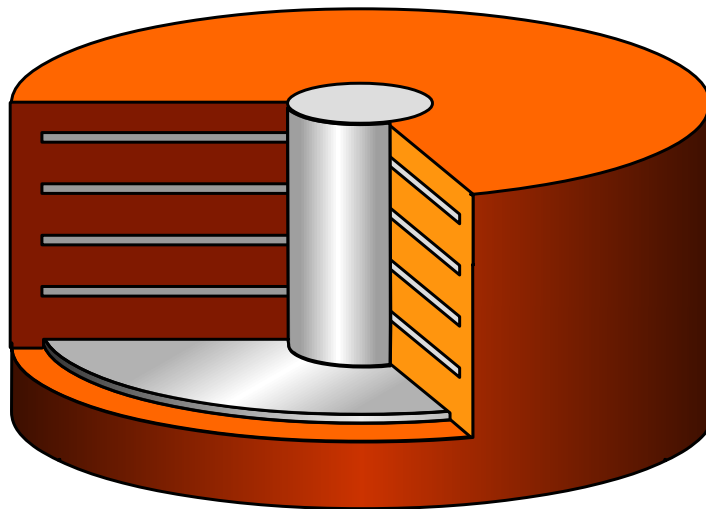
PODPORA PRZEGUBOWA NIEPRZESUWNA

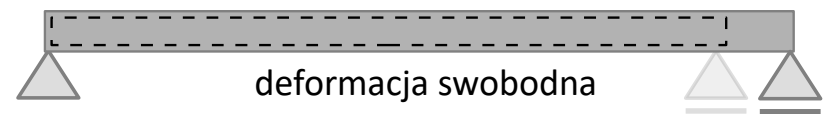
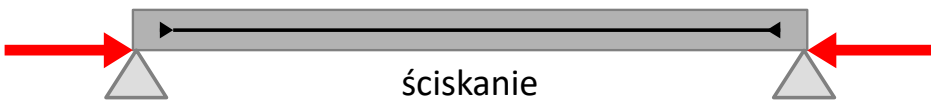
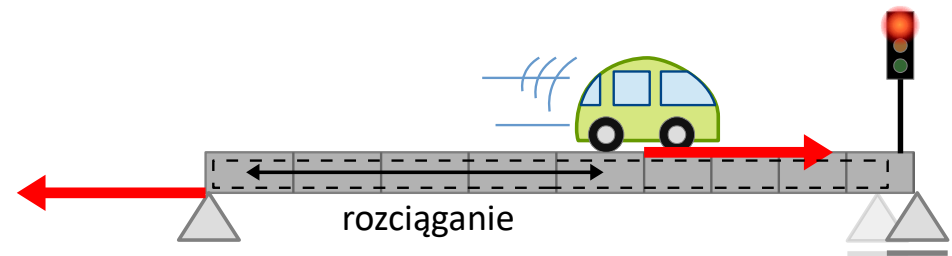
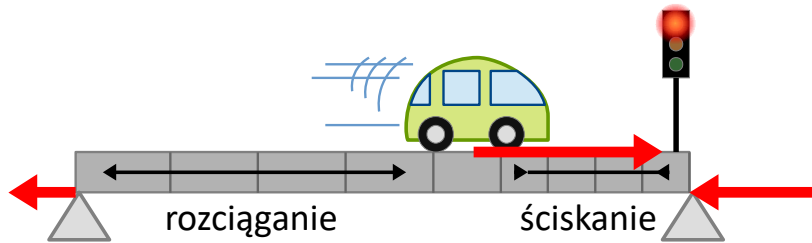
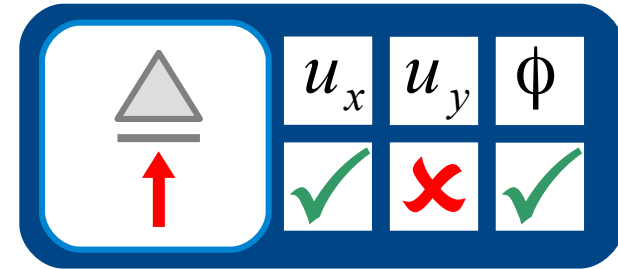
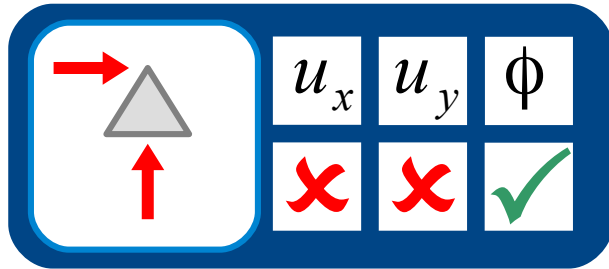
ŁOŻYSKO GARNKOWE

PODPORA PRZEGUBOWA NIEPRZESUWNA

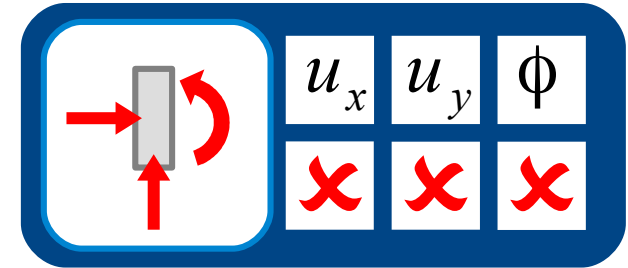
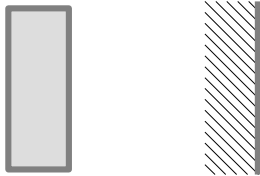
ŁOŻYSKO ELASTOMEROWE

PEŁNE UTWIERDZENIE

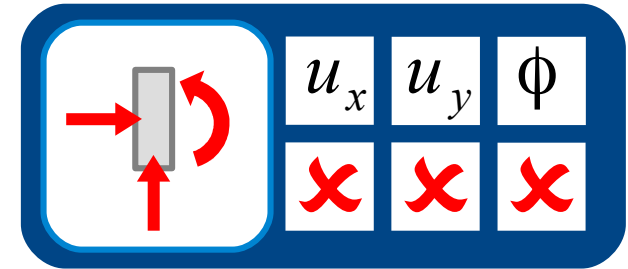
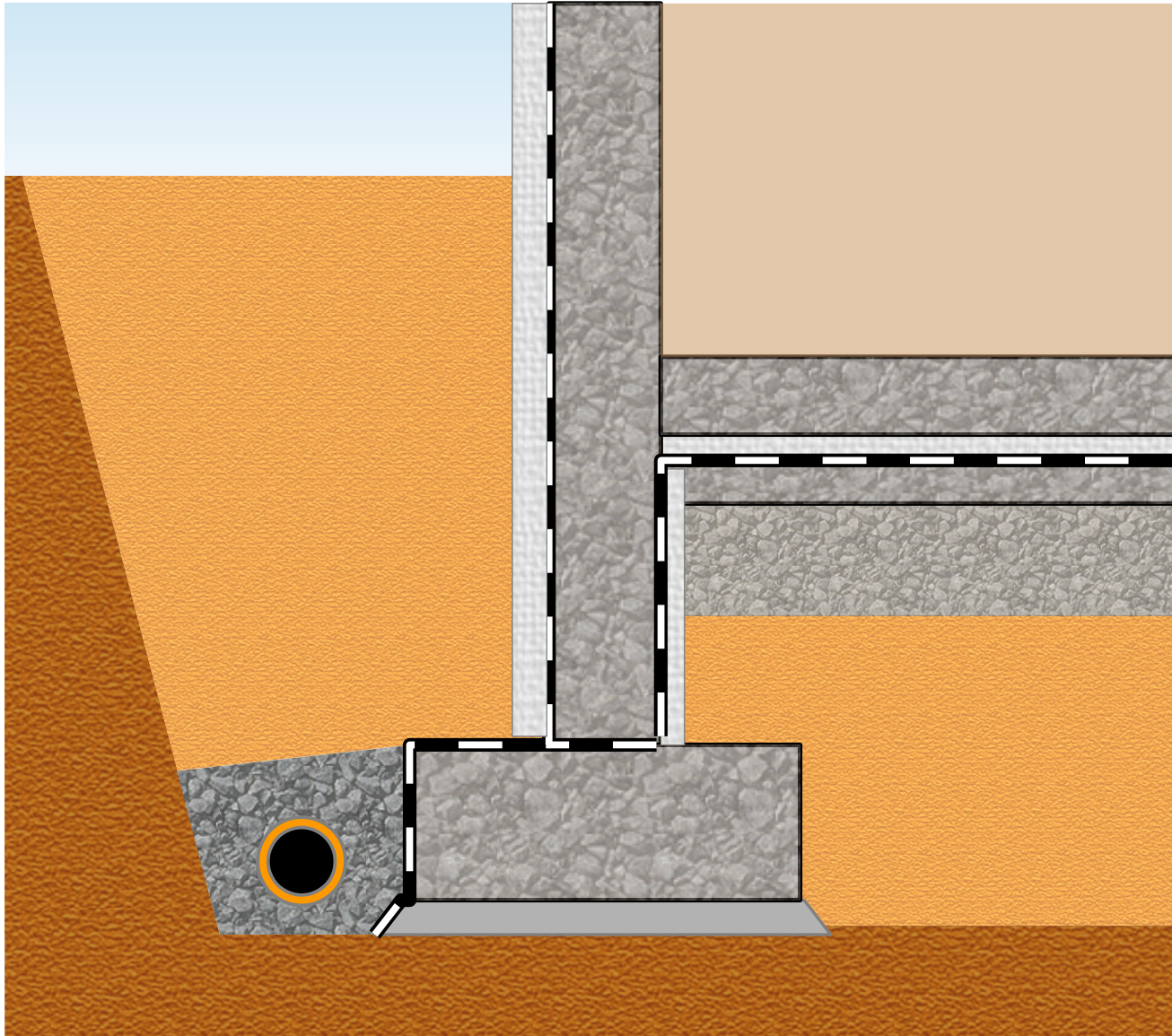
RÓŻNE SYMBOLE

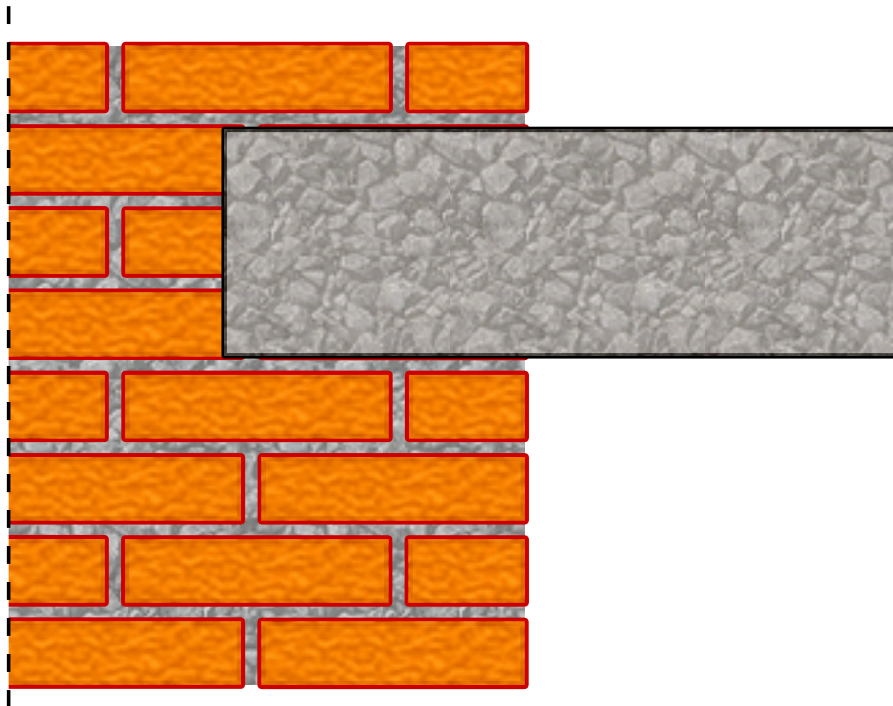
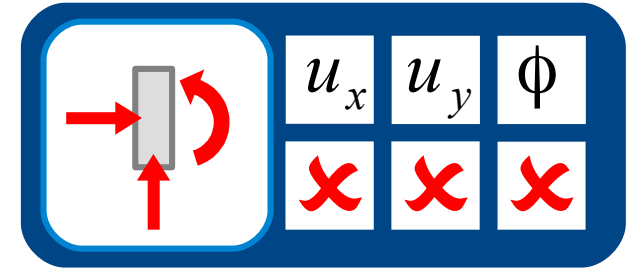
3 NIEWIADOME REAKCJE

- składowa pionowa i pozioma reakcji o nieznannej wielkości i kierunku
- moment utwierdzenia

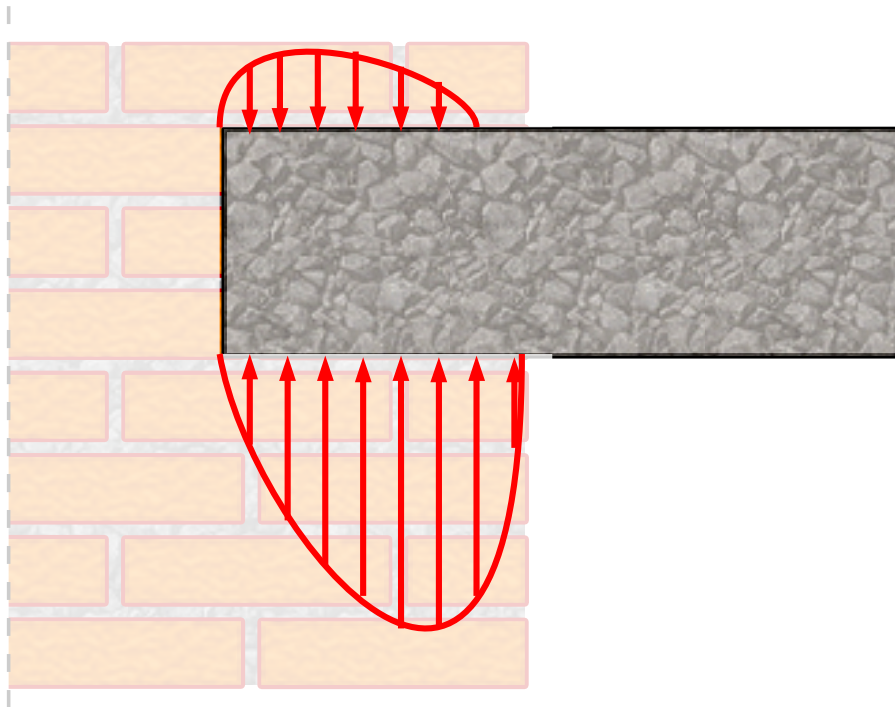
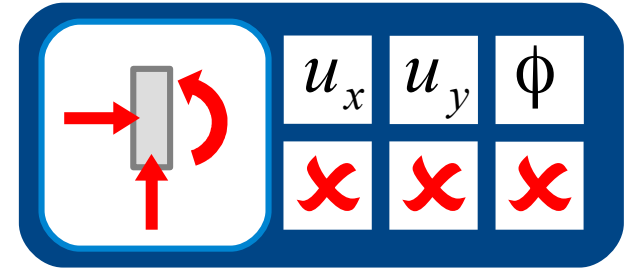
PEŁNE UTWIERDZENIE

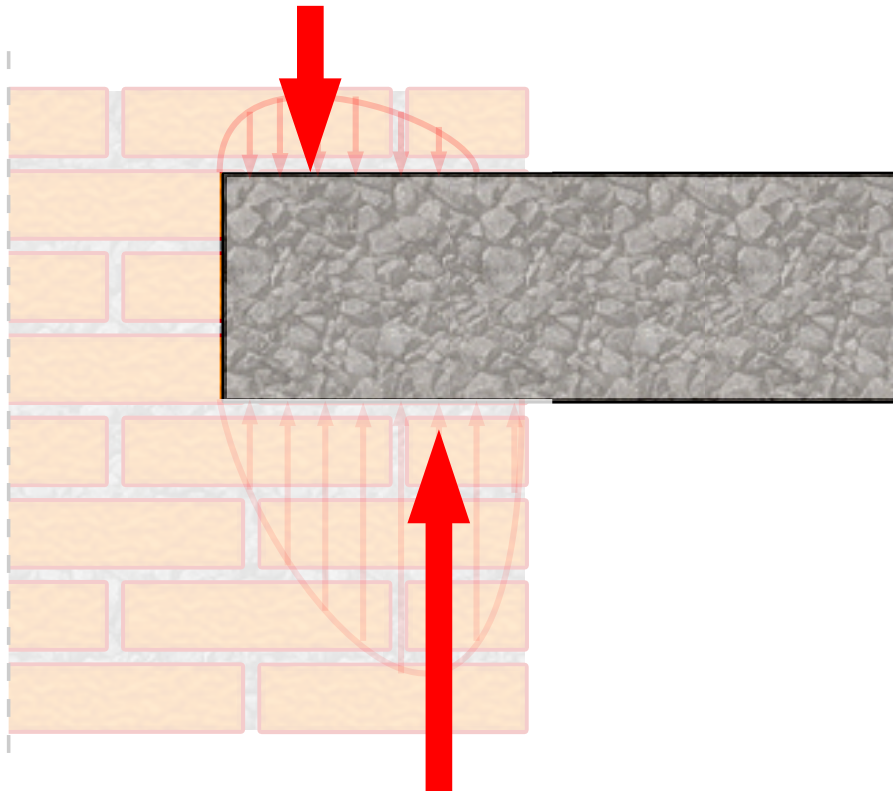
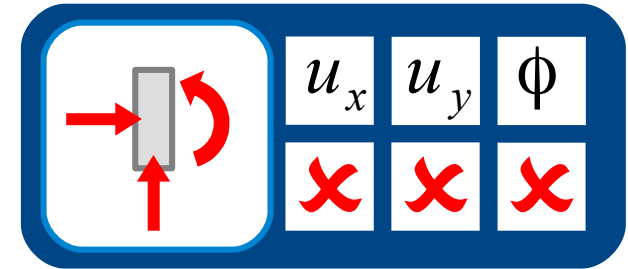
PEŁNE UTWIERDZENIE

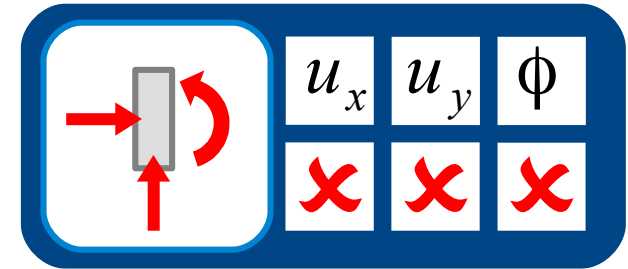
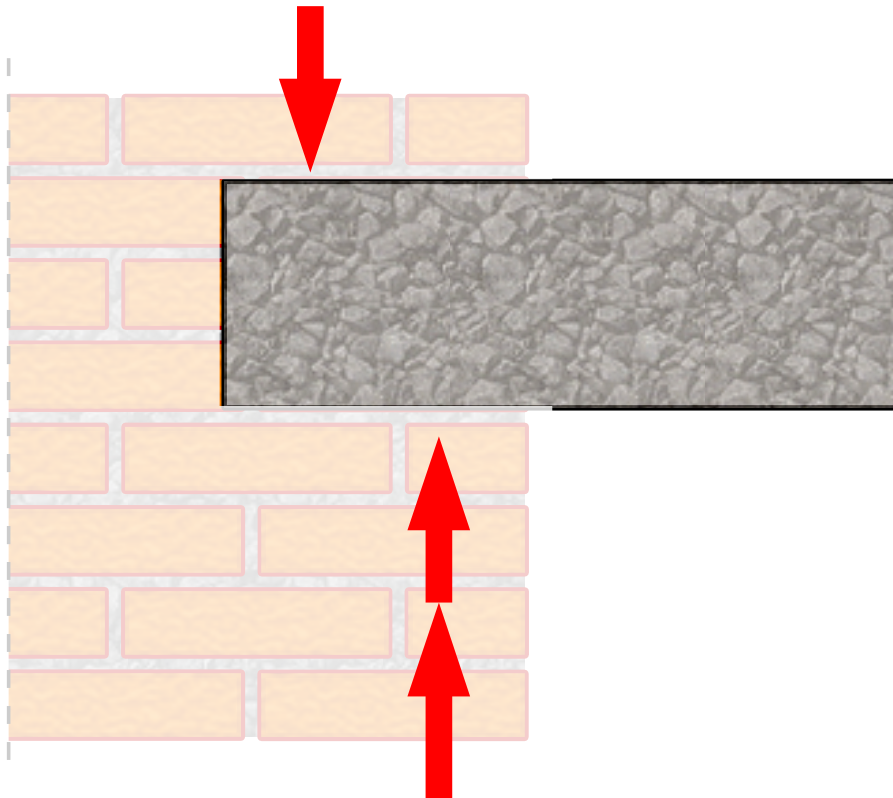
PEŁNE UTWIERDZENIE

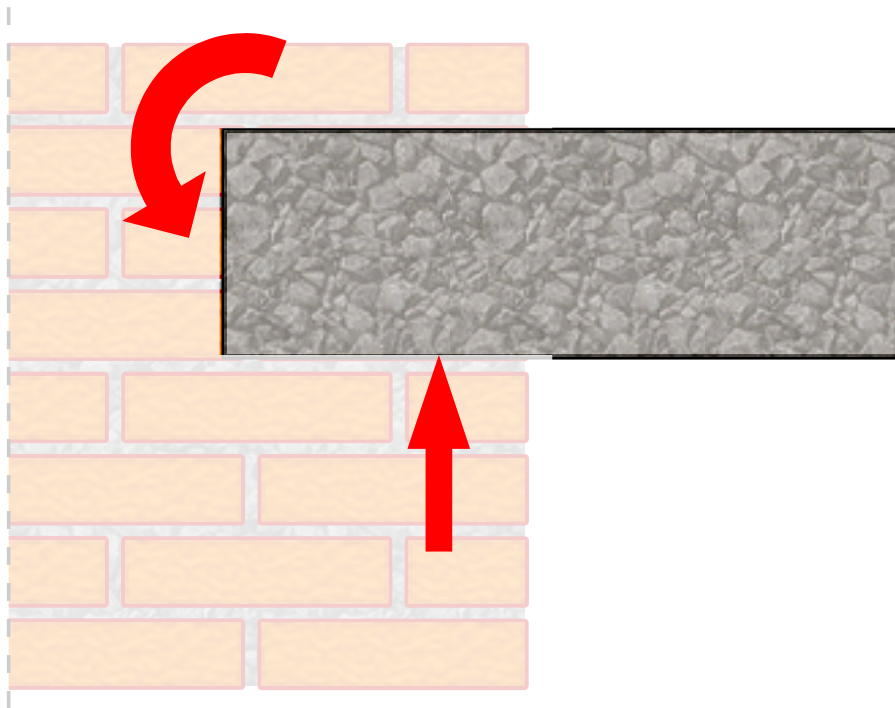
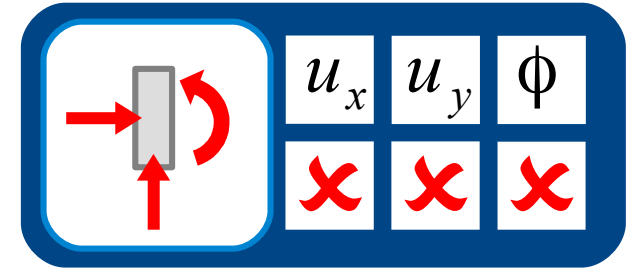
PEŁNE UTWIERDZENIE

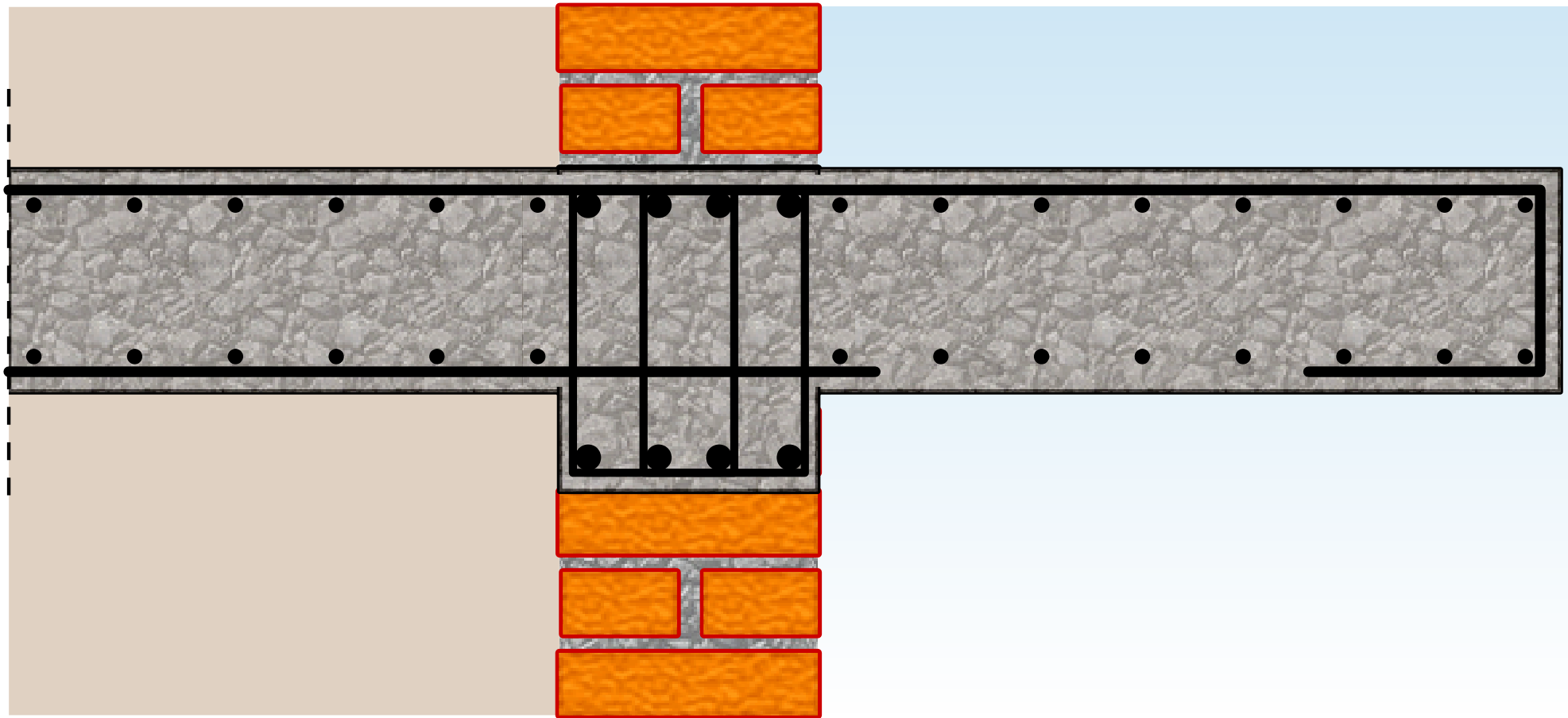
PEŁNE UTWIERDZENIE

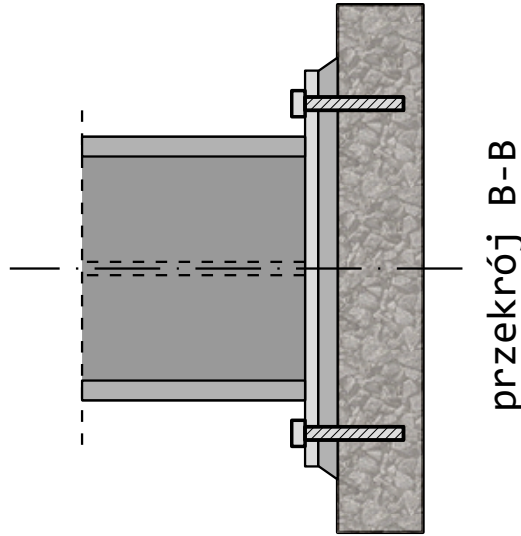
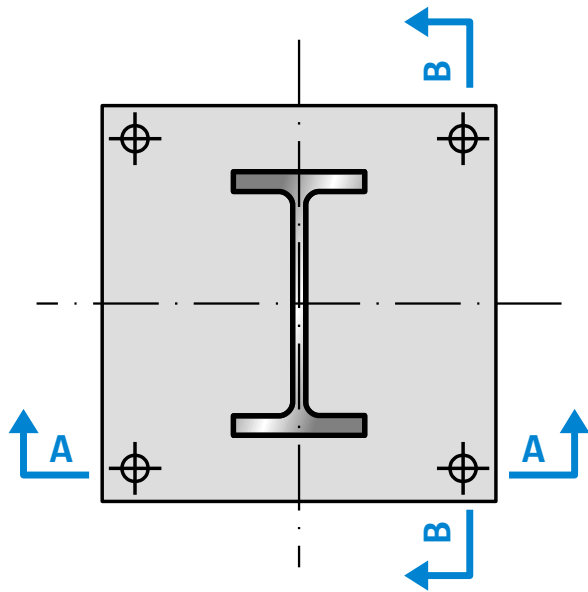
PEŁNE UTWIERDZENIE

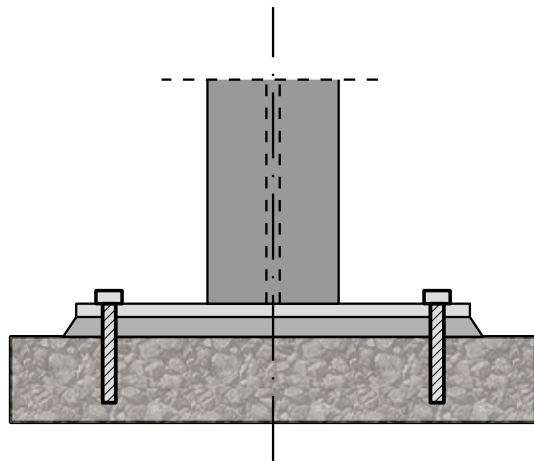
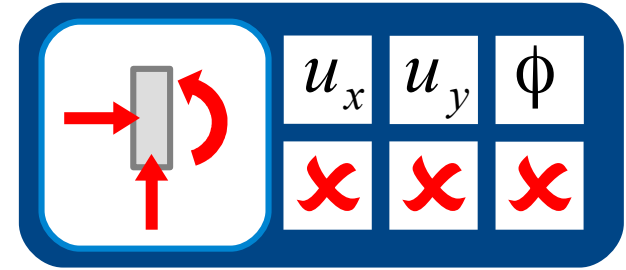
PEŁNE UTWIERDZENIE ???

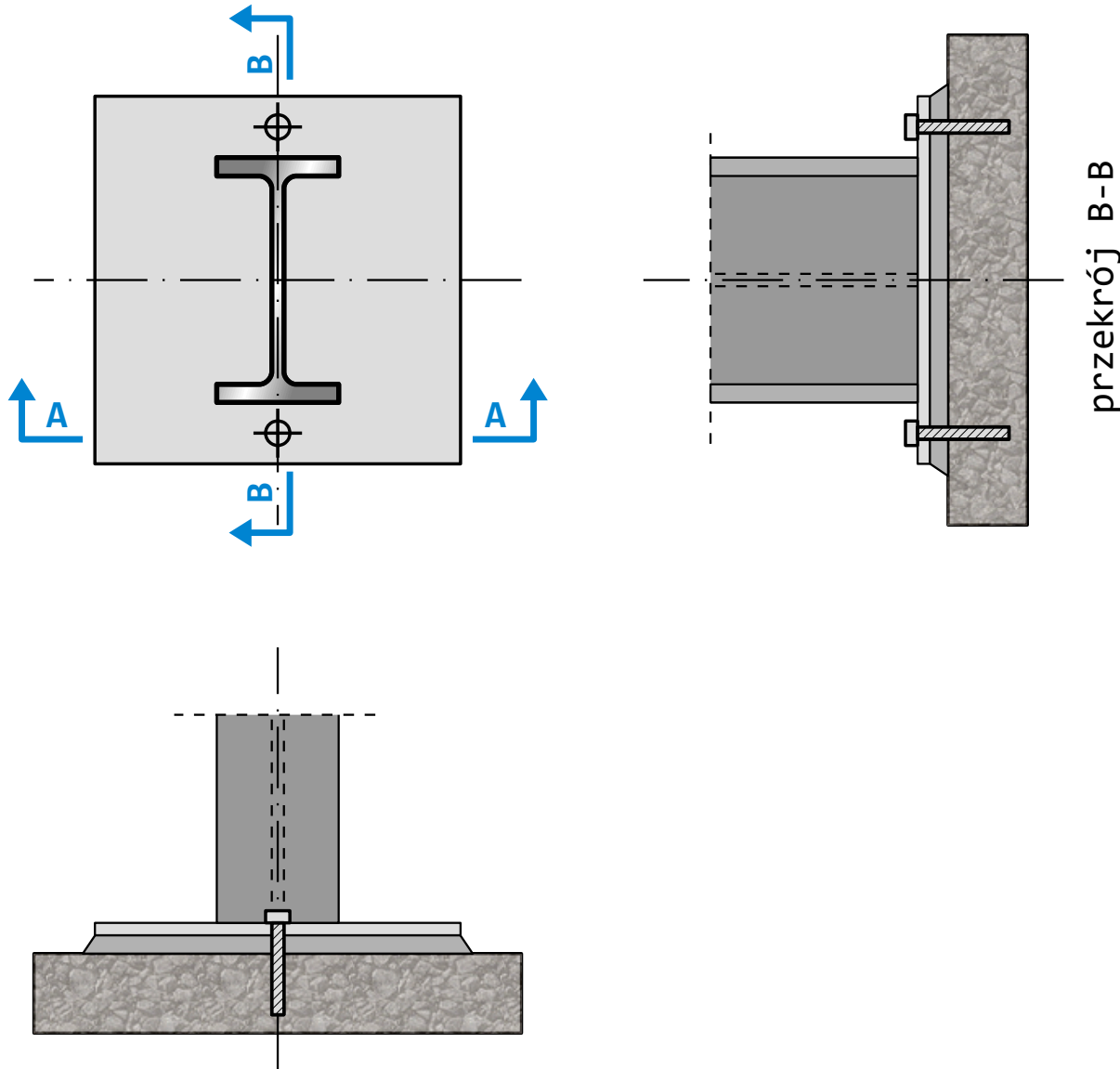
PEŁNE UTWIERDZENIE

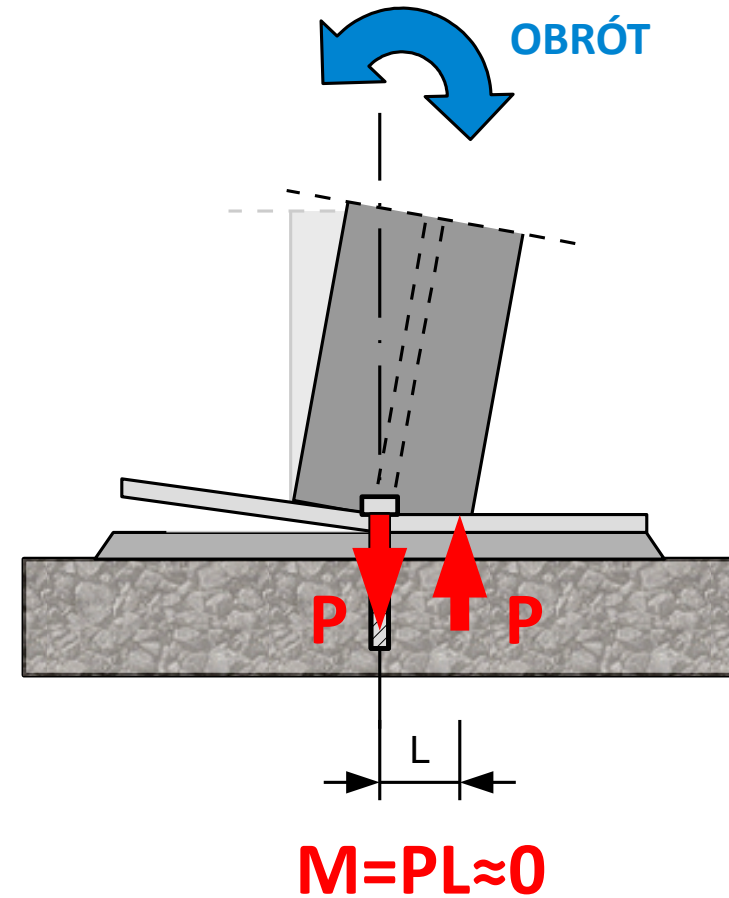
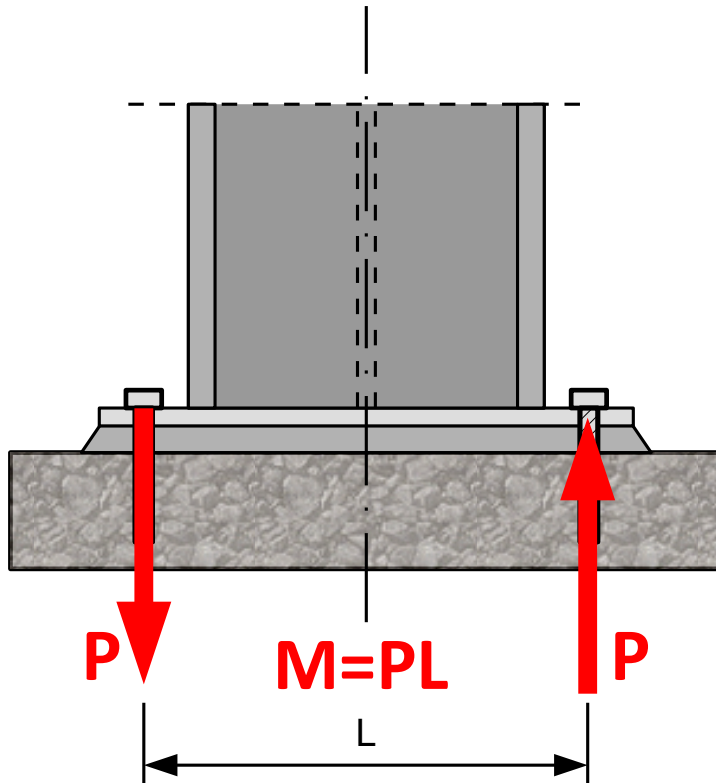
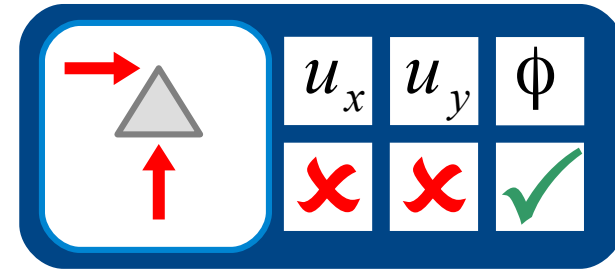
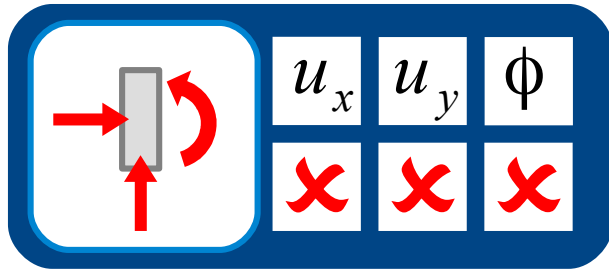

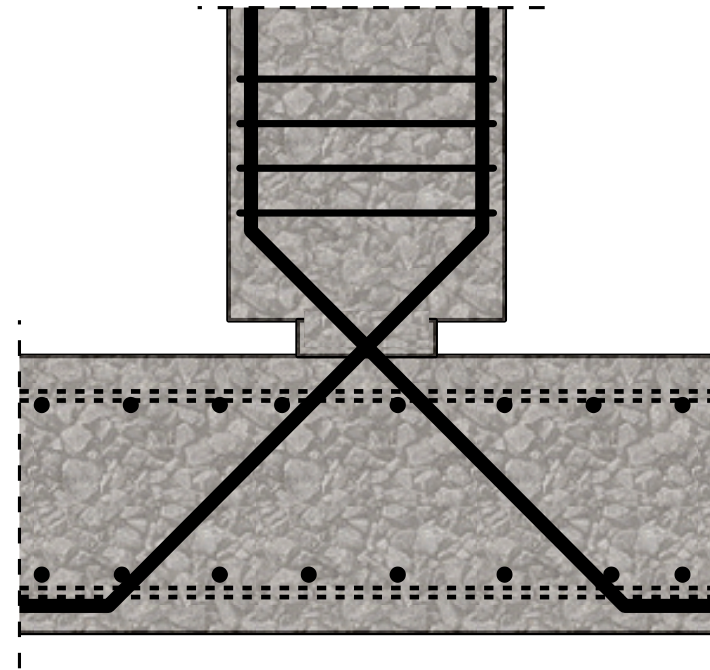
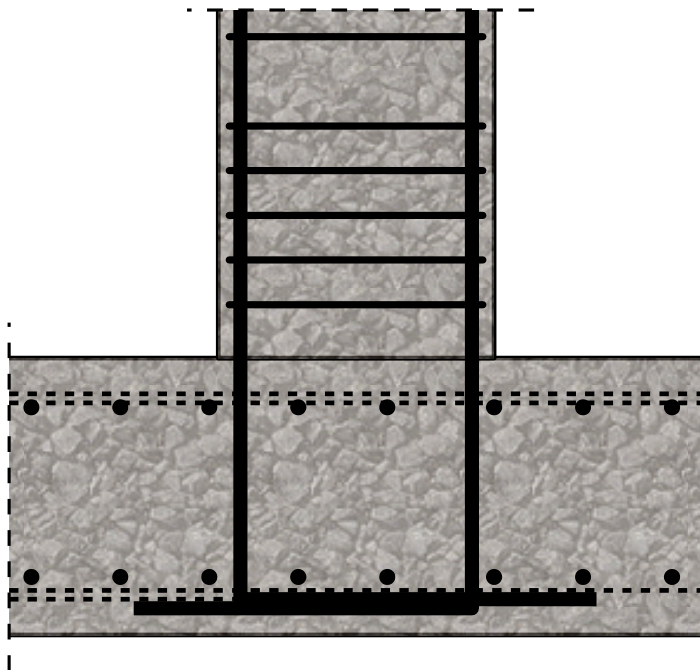
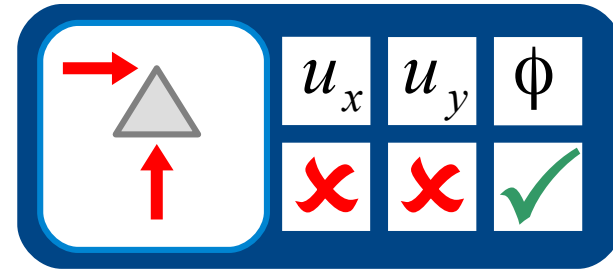
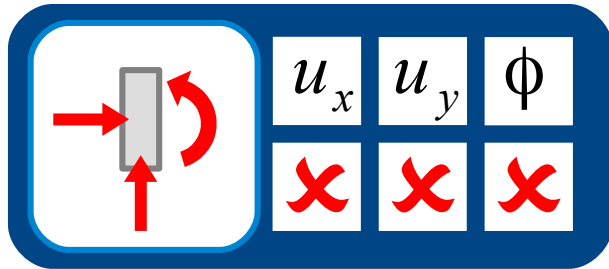
przekrój B-B

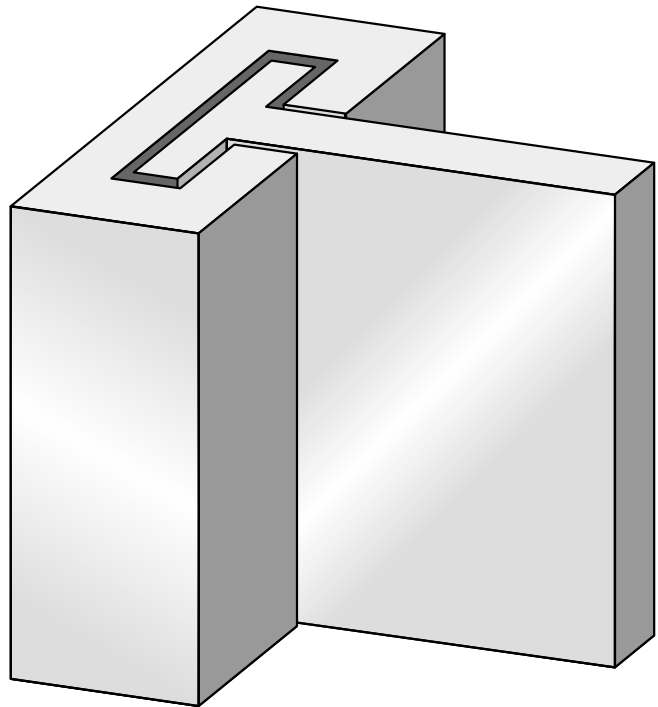
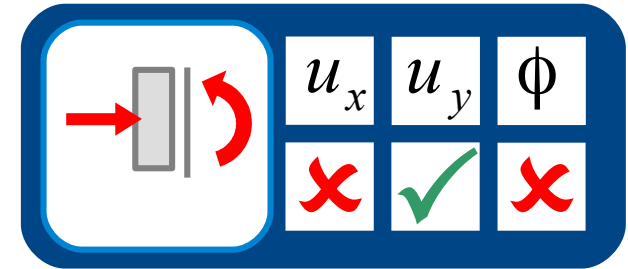
PEŁNE UTWIERDZENIE / PODPORA PRZEGUBOWA

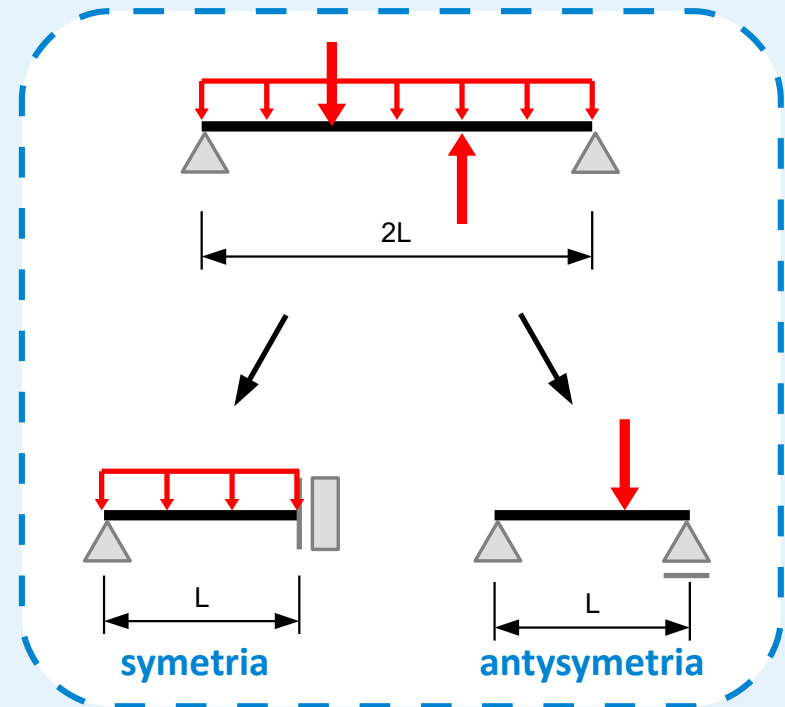

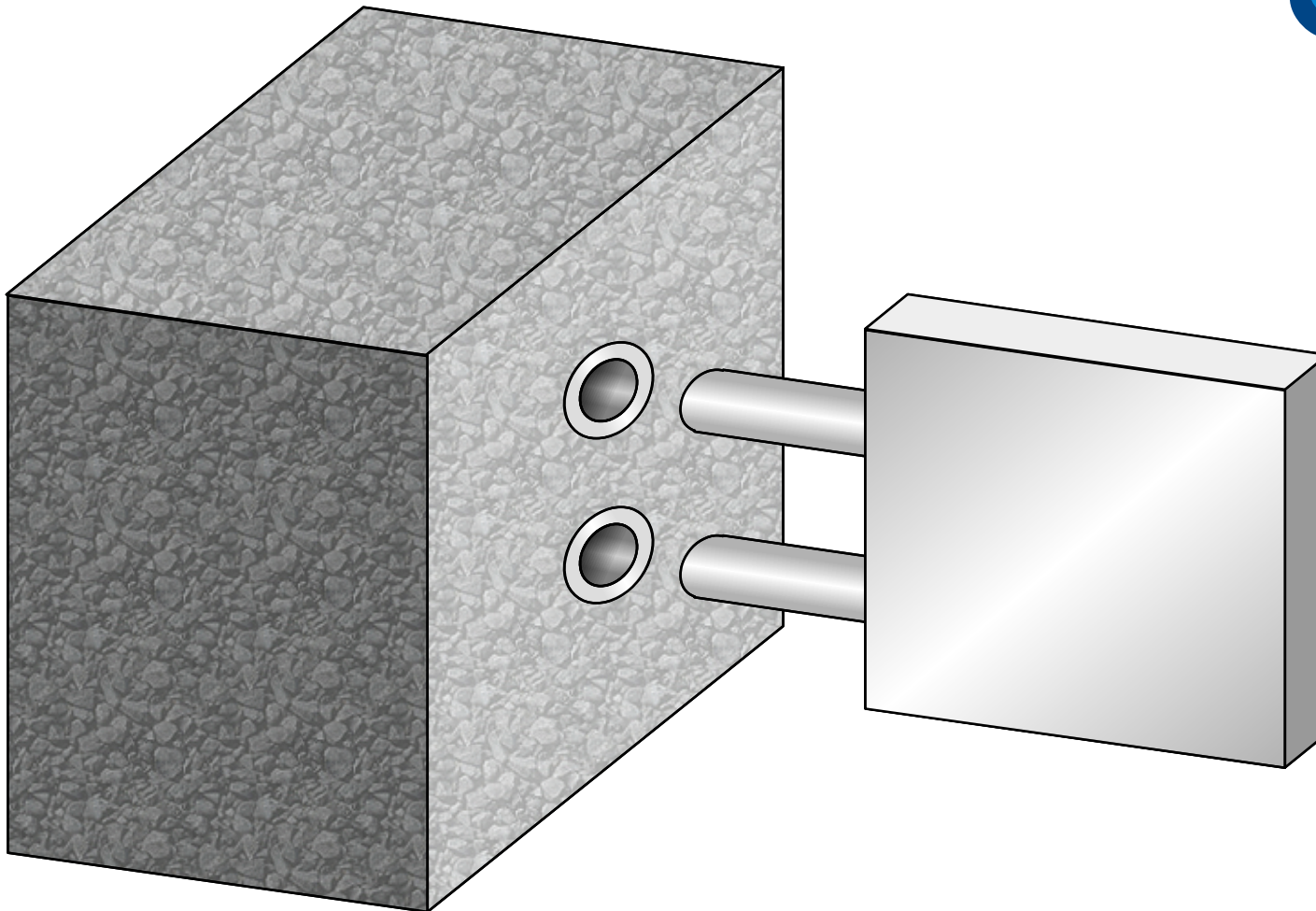
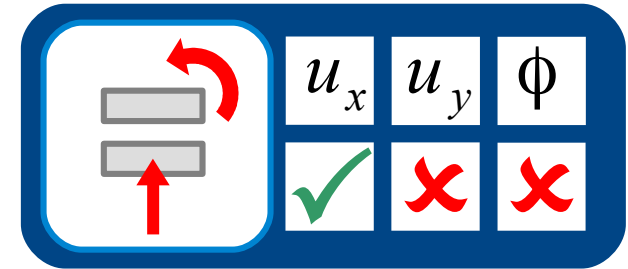
UTWIERDZENIE Z PRZESUWEM

Zastosowanie w mechanice budowli.
 Zastąpienie układu symetrycznego dwoma mniejszymi:
 symetrycznym i antysymetrycznym

UTWIERDZENIE Z PRZESUWEM

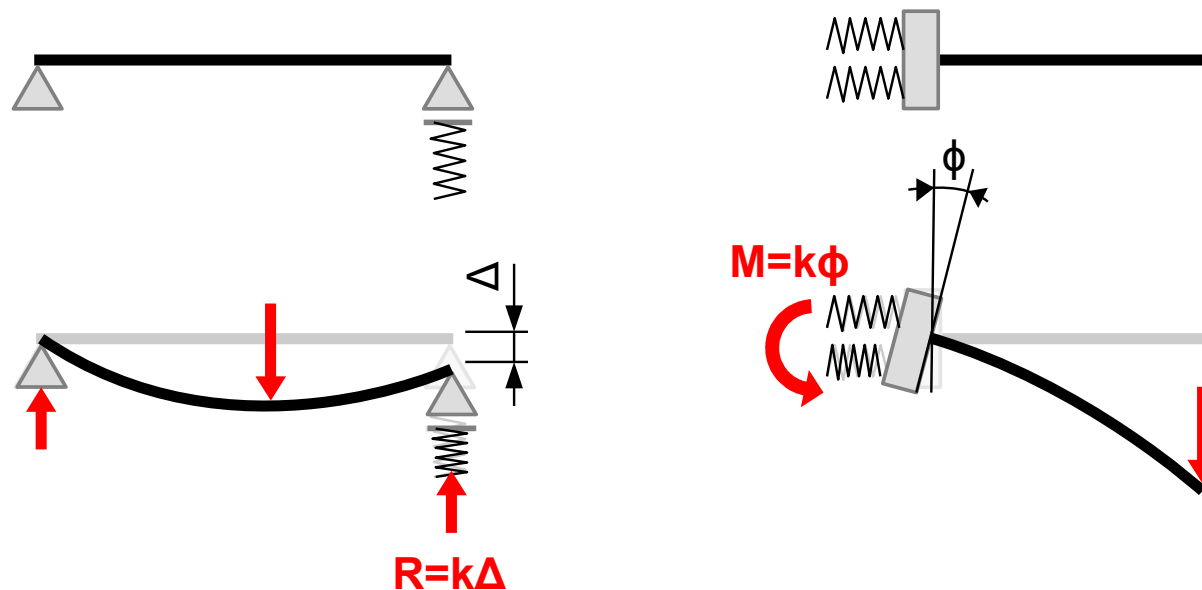

PODPORY SPRĘŻYSTE

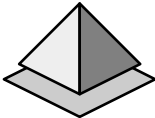
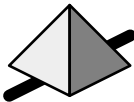
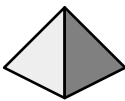
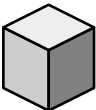
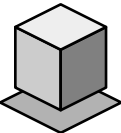
Należy uznać, że **nie ma podpór idealnych**.

Odkształcalność podpór i elementów konstrukcyjnych skutkuje powstawaniem przemieszczeń i obrotów. W wielu przypadkach można przyjąć, że **przemieszczenie jest wprost proporcjonalne** do pojawiających się na podporze **sił reakcji** – jest to zgodne z **liniową teorią sprężystości**. W niektórych przypadkach możliwe jest oszacowanie go współczynnika proporcjonalności, tj. **sztywności podpory** k .

Możliwe jest przyjęcie modelu matematycznego konstrukcji, w którym reakcje są proporcjonalne do przemieszczeń – mówimy wtedy o **podporach sprężystych** lub **podporach podatnych**. Aby rozwiązać takie zagadnienie **musimy wiedzieć w jaki sposób odkształca się konstrukcja**.

PODPORY W UKŁADACH PRZESTRZENNYCH – przykłady

nazwa podpory	symbol	u_x	u_y	u_z	ϕ_x	ϕ_y	ϕ_z
podpora przegubowa z przesuwnem w płaszczyźnie		✓	✓	✗	✓	✓	✓
podpora przegubowa z przesuwnem wzdłuż prostej		✓	✗	✗	✓	✓	✓
podpora przegubowa nieprzesuwna		✗	✗	✗	✓	✓	✓
pełne utwierdzenie		✗	✗	✗	✗	✗	✗
utwierdzenie z przesuwnem w płaszczyźnie		✓	✓	✗	✗	✗	✗

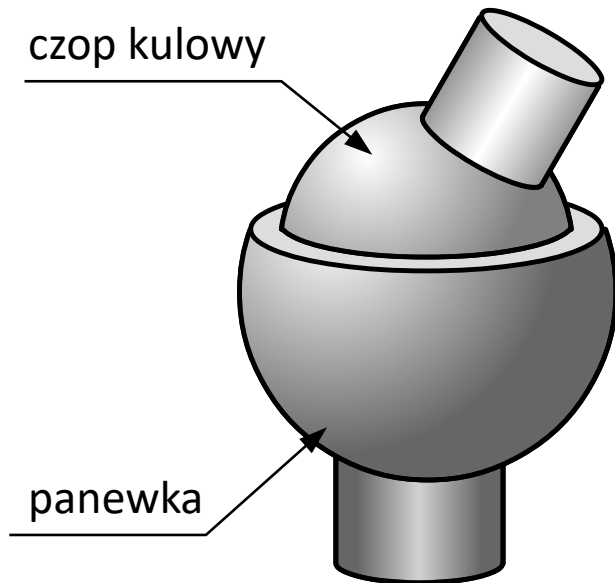
REAKCJE PODPOROWE W UKŁADACH PRZESTRZENNYCH – przykłady

nazwa podpory	symbol	u_x	u_y	u_z	ϕ_x	ϕ_y	ϕ_z
podpora przegubowa z przesuwnem w płaszczyźnie		✓	✓	✗	✓	✓	✓
podpora przegubowa z przesuwnem wzdłuż prostej		✓	✗	✗	✓	✓	✓
podpora przegubowa nieprzesuwna		✗	✗	✗	✓	✓	✓
pełne utwierdzenie		✗	✗	✗	✗	✗	✗
utwierdzenie z przesuwnem w płaszczyźnie		✓	✓	✗	✗	✗	✗

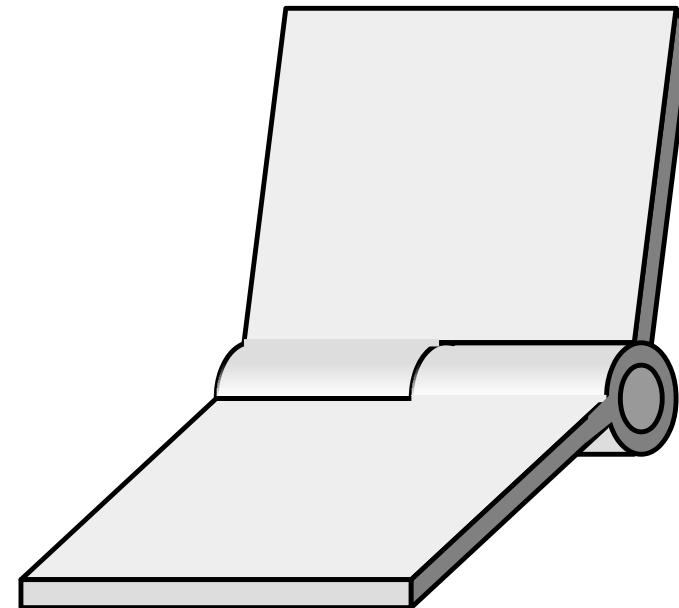
INNE ELEMENTY KONSTRUKCYJNE

PRZEGUB

ŁOŻYSKO KULOWE

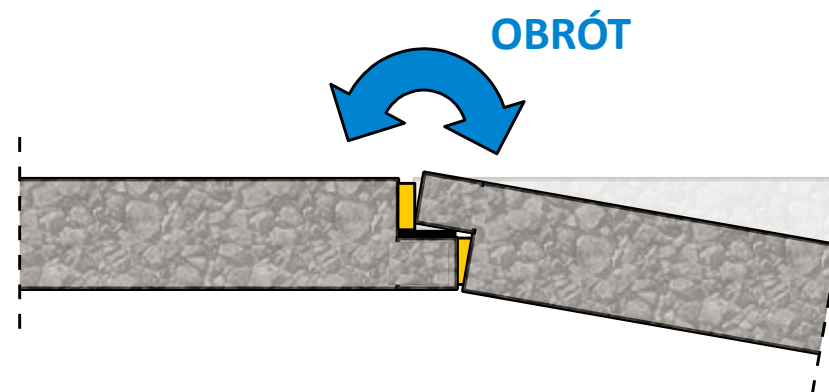
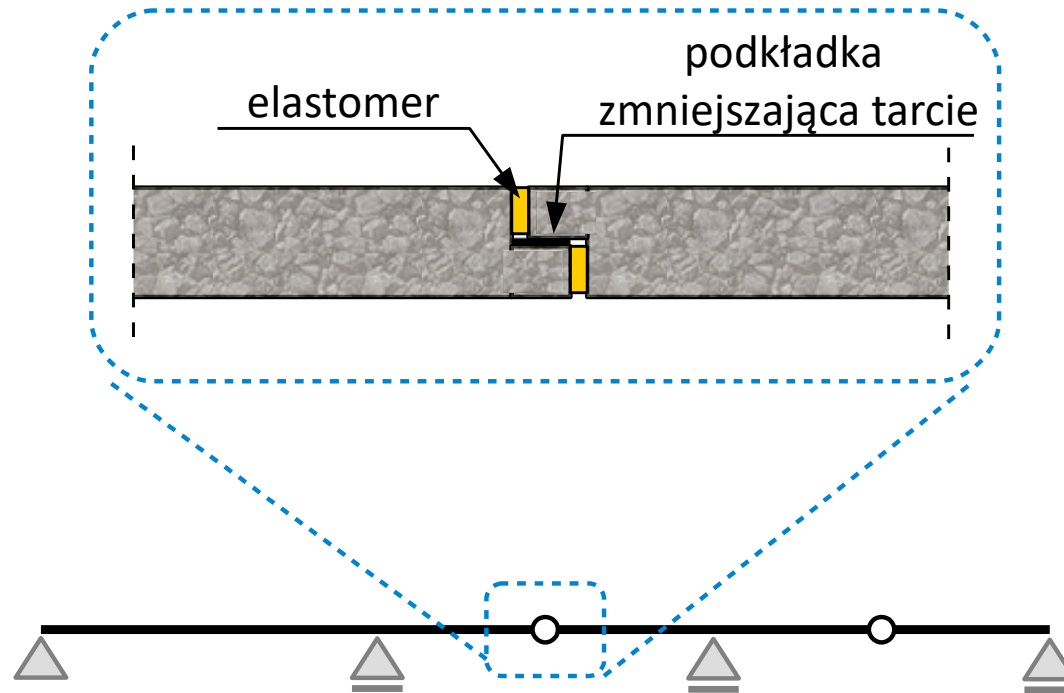

ZAWIAS

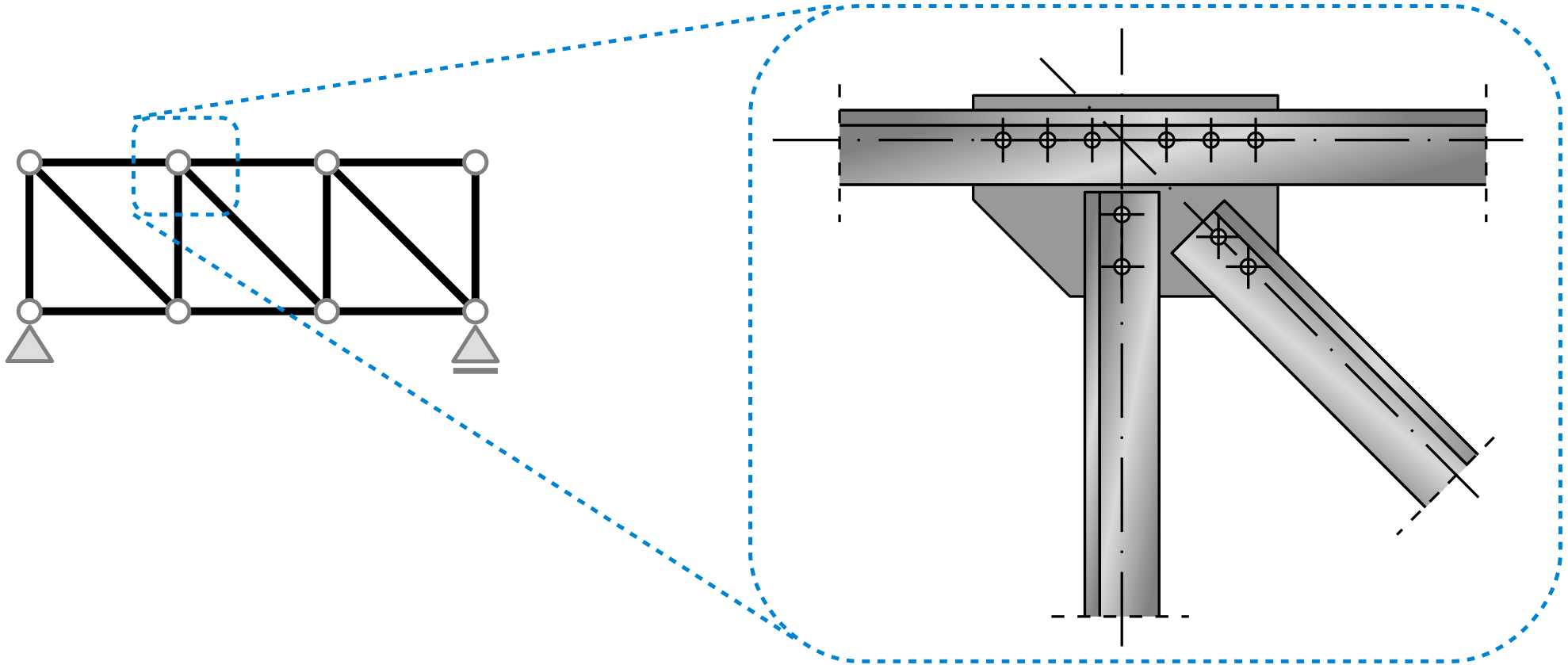

PRZEGUB

DYLATACJA

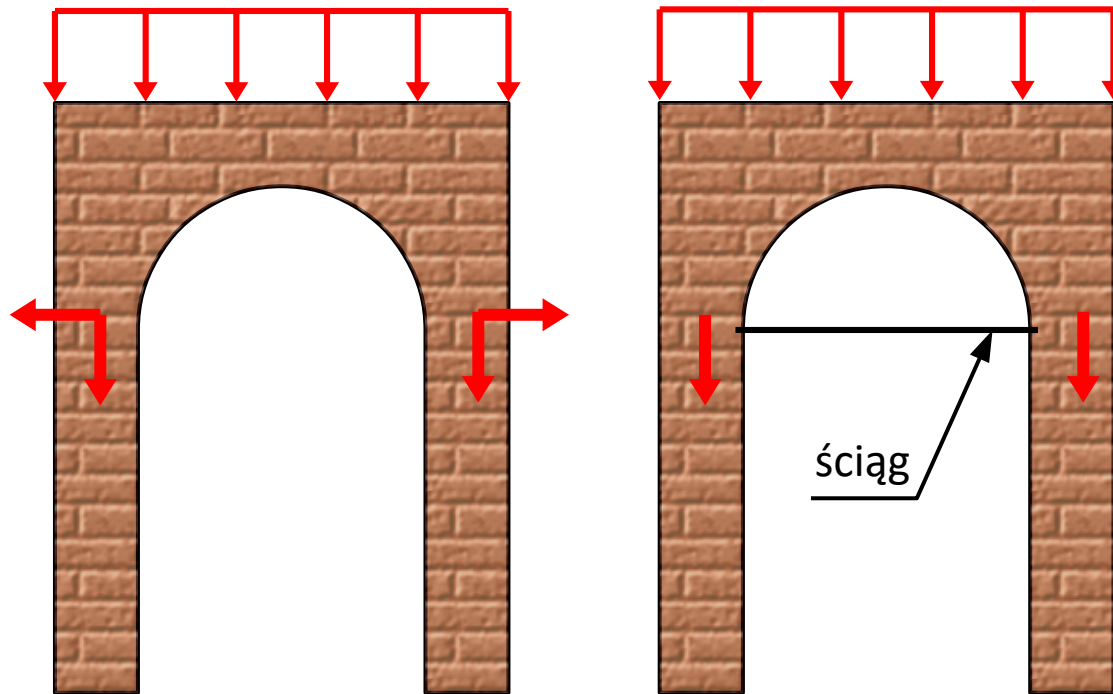

PRZEGUB KRATOWNICE

ŚCIAĞ

ŚCIAĞ – element konstrukcyjny przenoszący siłę rozporu.

PRĘT KRATOWY

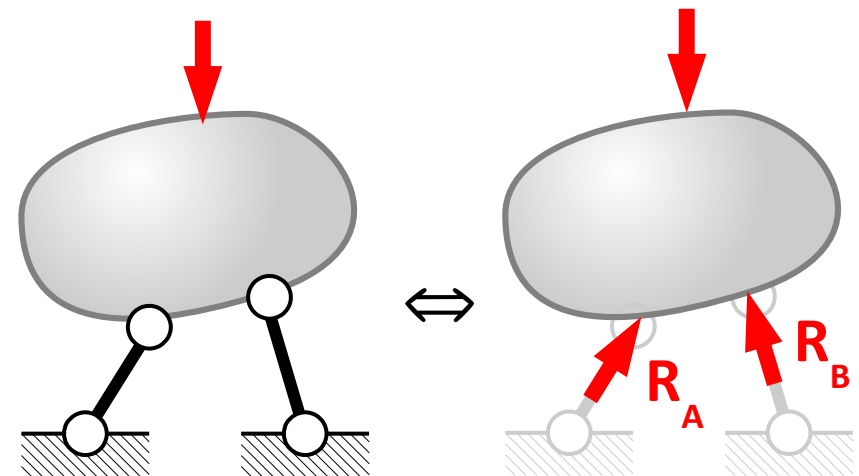
PRĘT KRATOWY

- prosty
- zakończony obustronnie przegubami
- obciążony jedynie na końcach

$$\begin{cases} \frac{d^4 w}{dx^4} = 0 \\ M(0) = -EI \frac{d^2 w}{dx^2} \Big|_{x=0} = 0 \\ M(L) = -EI \frac{d^2 w}{dx^2} \Big|_{x=L} = 0 \end{cases}$$

Jedyną siłą, jaką przenosi **pręt kratowy** jest **siła osiowa**, tj. siła na kierunku osi pręta

CIĘGNO

CIĘGNO – element konstrukcyjny przenoszący jedynie rozciągającą siłę osiową

